RĂZBUNAREA SUFLEURULU
O gluma de culise în 3 acte
Pe cei din teatru îi voi mîngîia, spunîndu-le că e o şarjă.
Pe cei din afară îi voi bucura, spunîndu-le că uneori e şarjă s
uneori adevărat.
Pe cei ce vor să intre în teatru îi voi amărî, spunîndu-le că e
realitata.
PERSOANELE
ACTUL l
NENEA COSTICĂ, sufleurul teatrului, 60 ani FETITA, 18-20 ani BĂIATUL, 21 ani DIRECTORUL, 50 ani AMOREZUL, 35 ani
COANA MICA (dar nu pare de...) 60 ani REGIZORUL, 40 ani AUTORUL, 35 ani SOŢIA LUI, 30 ani CRITICUL, 30 ani NENEA IOROU, 50-60 ani DIRECTORUL DE SCENĂ POMPIERUL I ' POMPIERUL III
C'îţiva lucratori-de scena; . . -.
Figuraţie; In zilele noastre.

Scena goală, pustie. E mult înainte de spectacol Cortina e ridicată. Un. singur bec arde pe - undeva, în faţă.
SGENA l , NENEA COSTICĂ, SUFLEURUL şi FETIŢA
(După bătăile reglementare de gong, nenea Costică, care ţ-ade într-un fotoliu, suflă în ţigaretă s-o destupe de mucul stins, o pune în tocul ei fi zice:)
NENEA COSTICĂ: Ei? Ce-i facem, fetiţo? (Pauză.) îi mai zicem o dată? (Ca şi dnd i-ar fi răspuns cineva şi l-ar fi contrazis, argumentează.) Ei, nu se poate să ne dăm bătuţii Ori, ori! Acum, ori niciodată! Trebuie curaj, că de rest, garantez eu. Am făcut eu si actori mai mari decît tine. Numai cuşca aceea..şi cu mine ştiu de unde ie-a pornit succesul. Aşa, fetiţo! Ascultă \ ce-ţi spun eu. (Pauză.) Ei, hai! la-ţî inima-n dinţi şi mai dă-i drumul odată.
FETIŢA (apare din dosul unui arlechin, tinndu-si picioarele. de oboseală si năduf): Oooof! Nea Costică, zău că n-aie nici un rost.
NENEA COSTICĂ: De ce, fetiţo?
277
FETIŢA: Cum crezi că am să ajung eu să joc rolul coanei
Mica, şi încă la premieră... MENEA COSTICĂ: Cred, de ce să nu cred! Nu da din cap,
că ştie bătrînul ce spune. (Supărat deodată.) Mă rog,
sînt eu ori nu sînt sufleur în teatrul ăsta de treizeci
de ani?
FETIŢA: Ce are a face una cu altar NENEA COSTICĂ: Iar nu răspunzi la întrebare? Sînt ori nu sînt?
FETIŢA: Eşti, nea Costică, eşti! NENEA COSTICĂ: Nu face inervări şi aşa şi pe dincoln.
Am părul alb, cît îl inai am? FETIŢA: li ai.
NENEA COSTICĂ: Stat. eu un om bătrîn ori mi sînt? FETIŢA: Eşti, nea Costică. NENEA COSTICĂ: Spusu-ţi-am eu, în vreodată, o vorbS
care nu s-a împlinit întocmai? FETIŢA: Nu ţiujninte... NENEA COSTICĂ: Păi cum să ţii, dacă nu ţi-am spus'
Spuneam eu de un actor că o să aibă succese şi n-a
avut, ori c-o să cadă si n-a căzut? FETIŢA: Nu ştiu, nea Costică. NENEA COSTICĂ: Păi cum

să ştii, dacă n-am spus? Şi
ţi-am făgăduit eu ţie vreodată; ceva şi nu m-am ţinut
de vorbă? Hai? FETIŢA: Dar bime, nea Gestică, d-ta uiţi că diseară nu e
un spectacol obişnuit, e premieră şi încă o premieră
originală, iar autonu e sclifositul cela... NENEA COSTICĂ: Păi tocmai de aceea, fetiţo. Lasă-1
pe nen-tu Costică să învirteaseă el şuruburile cum
ştie, şi nu face inervări. Mai bine să facem- imervări în
rol, ca să iasă mai tare. Va să zică hai, încă o dată» FETIŢA: Mai stai o clipă, nea Costieă, nu pot — zău nw
pot. A ieşit toată apa din mine.
NENEA COSTICĂ: Bine, foarte bine! Multă sudoare, muH succes; putină sudoare, puţin succes, şi ioc sudoare»
278
Ioc succes. Dar nu-i oboseala de vină. Tu, fetiţo, n-ai încredere în vorba mea.
FETIŢA: Nu zic...
îiENEA COSTICĂ: Nu zici, dar spui. Asta-4. Tai, fetiţo, pe unde culegi tu surcele. Nen-tu Costică a tăiat lemne şi nu-am chelit eu degeaba... Mi-au ros gîndurile rădăcina părului. Ascultă ce spun. Tu eşti cu inima îndoită şi pace! Spune-mi că nu-i aşa, mai dă-mi şi două palme şi trimite-mă să mă culc.
iFETIŢA: Ei nu, nea Costică. N-o lua şi d-ta aşa.
ţJENEA COSTICĂ: Dar cum ciorile s-o iau, clnd oul se face mai deştept decît găina? Tu nu vezi? Eu ţi-am explicat tot, şi tu dai înainte.
FETIŢA: Nu mi-ai explicat nimic.
NENEA COSTICĂ: :Nu face inervări şl mai departe.
FETIŢA: Ce mi-ai explicat? Mi-ai spus, acum o săptămînă, că vrei să mă faci artistă mare. Mi-ai dat rolul ăsta să-1 învăţ, mă canoneşti toată ziua în repetiţie cu el şi-mi spui că am să-1 joc diseară! Cum am să joc eu diseară, cînd e pusă coana Mica pe afiş?
NENEA-COSTICĂ: Ai să joci!
FETIŢA: Doar dacă o muri ea!
NENEA COSTICĂ: O să moară.
FETIŢA: Şi dacă o înnebuni directorul, şi-olnnebuni autorul.
NENEA COSTICĂ: Au să înnebunească. Nu rîde deloc, că are să se întîmple toate cum - trebuie.
FETIŢA: Dar cum?
MENEA OOSTICĂ: Cum? Aşa* Asta voiai tu să ştii? Tocmai :acum ad spus tu: coana Mica moare, directorul înnebuneşte şi tu joci rolul. Asta-i tactica mea, puişor! E diplomaţia mea.
FETIŢA: Va să zică, de explicat tot nu-mi explici nimic. NENEA COSTICĂ: Ia ascultă, ce s-ar întîmpla dacă ar
muri coana Mica? FETIŢA: Doamne, nea Costică, cum iţi arde de glumă!
'W 279
NENEA COSTICĂ: Nu aşa. Răspunde ici, ca praştia. Ce s-ar întîmpla? Bătrînă este, că a început teatrul odată cu mine, automobil are. şi-1 conduce singură, tramvaie sînt pe stradă, cutremure vin mereu, bani în ladă are şi hoţi găseşti cîţi vrei, ba ea şi-i mai aduce şi prin casă, cînd sînt mai tineri... Va să zică?...
FETIŢA: De, ştiu eu?
NENEA COSTICĂ: Păi nu-i aşa! Ei, ce facem atunci? Amînăm premiera?
FETIŢA: Nici vorbă!
NENEA COSTICĂ: Zăuuu?! Dar directorul ce zice? Nu degeaba autorul e de neam mare si cu trecere. Spune, ce facem? Pierdem o reţetă întreagă?

FETIŢA: Ştju eu?
NENEA COSTICĂ: Apoi vezi, tu nu ştii, dar eu ştiu. Nu pierdem nici un gologan, fiindcă ar trebui 'să dăm banii înapoi şi am avut grijă de i-am mîncat. Uiţi, ici, miişpara asta. Adineaori am luat-o. Numai două rămăseseră.
FETIŢA: Şi atunci?
NENEA COSTICĂ-: Şi atunci, jucăm, domnişoară, şi nu pierdem nimic.
FETIŢA: Da, dar cu cine?
NENEA COSTICĂ: Cu tine.
FETIŢA: Şi autorul ce-o să zică?
NENEA COSTICĂ: O să zică „foarte bine", ori să nu slăbească. Dar eu jur că o să facă foarte bine, şi că ar fi bucuros să se joace „Hamlet", numai să ştie sala că-i el autorul, si să-1 strige, O să vie omul în frac, cu familia, în lojă, cu neamurile toate, la parter^ şi toate smgile IJLgalerie.-Ce vrei să facă? Ăştia şi aşa, şi aşa or să laude piesa, şi de-o cădea, or să spună că actorii sînt de vină. Păi ştii tu, fetiţo, că răposatul Paches, Dumnezeu să-1 ierte, a jucat asta, doi sergenţi, în loc de piesa...? N-a băgat de seamă nimeni că 'era sala plină de neamurile autorului. Şi ăia n-au mai fost

pe la teatru nici înainte, nici după premieră? Şi, mă rog, de-ar spune autorul: amîn-o, si am spune noi: atunci, o aminăm de tot — ce s-ar întîmpla? Ne-ar ruga el s-o jucăm! Apăi vezi? Acum ţi-am explicat?
FETIŢA: Bine, bine, judecata dumitale e bună şi frumoasă, dar se împiedică de un lucru de nimic: coana Mica trăieşte, şi-i zdravănă şi are să joace.
NENEA COSTICĂ: Că trăieşte, că e zdravănă, da, dar că are să joace, asta nu! Poţi să zici că a murit,
FETIŢA: Dar de ce n-o să joace?
NENEA COSTICĂ: Fiindcă-ţi spun eu. Fiindcă aşa vreau. Fiindcă actorul are doi dumnezei: unul sus, cel din cer, şi unul jos, cel din cuşcă. Cum îl lasă unul din ei, i-ai pus cruce. Peste jumătate de ceas, o vezi pe coana Mica cu pacheţelul de ţigări şi mă cată de zor. Costică dragă, tu aşa, tu pe dincolo, noi de treizeci de ani împreună, că, ce-i drept, nu m-a trădat niciodată, n-a primit să-i sufle altul nici moartă. Si cum zic, la mine-i nădejdea.
FETIŢA: Bine, nea Costică, asta înţeleg eu foarte bine, dar nu înţeleg cum ai să o convingi să nu joace.
NENEA COSTICĂ: îi spun să nu joace şi fără mine nu joacă. Că eu nu-i suflu!
FETITA: Cheamă alt sufleur.
NENEA COSTICĂ: Păi tu ai uitat că eu sînt preşedintele sufleurilor! Toţi sînt băieţii mei. Şi pe urmă, eu ştiu să stau în cuşcă şi să suflu să se audă pînă-n fundu! săâi, dar actorul n-aude o boabă, şi nu înţelege. Invir-ţeala asta n-o ştie nimeni. Lasă, fetiţo, nu te îngriji tu. Şi rochiile ei' are să ţi le dea, că ale tale nu-mi plac. Ţi-am dat eu sfaturi bune, dar n-ai gust.
FETIŢA: N-am bani, nea Costică. Ia să fi avut şi eu măcar . jumătate cît coana Mica, şi ai fi văzut ce rochii făceam.
NENEA COSTICĂ: Iaca, vorba asta nu-mi place! Nu-i modestă, şi eu vreau să fii modestă. Altfel nu faci

nimic în viaţă, în teatru, fetito, obrăznicia e bună pe scenă, faţă de public. Acolo să fii ca la tine acasă şi să-ţi dai aere cit polteşti, să crezi că tot ce faci e minunea părmntuîui si să-i sileşti pe cei din sală să creadă ce vrei tu. Dar în culise să fii modestă.
FETIŢA: Ştiu, nea Costică, mi-ai spus-o totdeauna.
NENEA COSTICĂ: Apoi, lasă tu pe coana Mica în pace. Aceea e femeie trăită şi a tocat zeci de averi în viaţa ei si fiece ban care scapă printre degete lasă el învăţătura lui, n-ai grijă. Ai să vezi tu ce dreptate am avut, cînd vei ajunge si tu la anii ei! Deci. nu da tu din cap, şi nu mai face pe amărîta, că ştii tu bine ce-ai ea ajungi. Ai foc mare în tine, îetiţo, crede-mă. -Nu mi-aş bate eu capul cu tine, de nu mi-ai fi mirosit a actriţă de soi. Tot eu am făcut-o şi pe scîrba ceea de Jebeîeasca — fată bună si de mare talent, da-i zic aşa, fiindcă s-a făcut de rîs că şi-a lăsat şi teatru, şi rolurile, şi succese, ca să se ducă după un netot. A prostit-o dragostea. Parcă dragoste de-asta îi trebuie unei actriţe. Şi vorba lui răposatul Paches, artista de dragul scenei să se prostească, dar încolo, să fie deşteaptă. Acum, ca să mă întorc la tine, că de tine vorbeam. Trebuie să fii modestă şi să asculţi.
FETIŢA: Dar ascult, nea Costică, vezi bine că ascult. Dacă am spus aşa despre rochii, iartă-mă. Ce vrei şi d-ta. Nu-mi pare bine cînd'îmi spui. Că eu, ian, credeam că-s frumoase.
TvENEA COSTICĂ: Asta-i altceva, fetito. Aici voiam s-ajun-gem. Ei, bravo! Acum te văd modestă, cum îmi place mie, să-i dăm drumul. Hai, scoală frumuşel şi începe. (Fetiţa s-a sculat in picioare, dar ii e lehamite să înceapă.) Ei, ce-i? Iar începi?
FETIŢA: Nxi, nea Costică, nu mai încep nimic... dar de-ai şti d-ta cum mi-e de îndoită inima...
NENEA COSTICĂ: Lasă, că-i bine. Aşa trebuie. Fără emoţie înseamnă fără suflet, si fără suflet înseamnă fără
talent, aşa zicea răposatul Paches, Dumnezeu să-! ierte!
FETIŢA: Nu-i vorba de emoţie...
NENEA COSTICĂ: Atunci de ce?
FETIŢA: în sfirşit, dacă zici d-ta... hai să repetăm.
NENEA COSTICĂ (cu textul în mina); Caligula: „Şi zeii se răzbună, cu aprigă mînie, Pe cei duşmani domniei şi stăpînirii melc." (Vorbind.) Bum-bum, începe tunetul... aşa... trăz-neşte... trancS (Numără.) i, 2, 3, 4, 5. Intră! (Fetiţa vrea să intre.)
NENEA COSTICĂ (vorbind): Stai, frate, pe unde intri şi cum intri?
FETIŢA: Pe aici, nu-i aşa?
NENEA COSTICĂ: Nu, nu, mai la dreapta, aşa, dă-te mai la dreapta. Acolo, uşa vine în dreptul portantei. Şi pe urmă, dai perdeaua la o parte.
FETIŢA: Ştiu.
NENEA COSTICĂ: Păi, dă-o! Ce, vrei să te pomeneşti cu nasul în perdea? Să mecanizezi, fetito, astâ-i tot.
FETIŢA: Dacă-i perdea, o dau la o parte şi gata.
NENEA COSTICĂ: Da, dar poţi să te încurci în ea, sau poate să te zăpăcească. Hai, dă-o la o parte, nu aşa. Convinsă, şi nu în partea ceea, în cealaltă. Acum vrei să-1 vezi pe Caligula? încă o dată. (Fetiţa repetă intrarea.) Aşa. Uită-te la el! Unde te uiţi, pentru D-zeu! Nu jos, sus, că-i pe tron. Aşa. Acum apasă mîinile pe piept, ca să arăţi că ai venit repede. Aşa, şi umfla pieptul de aer si clă-i drumul.
FETIŢA (recită):
„Să nu recurgi, Cezare, la arme violente. Politica e Lună în astfel de momente..."
KENEA COSTFCĂ: Politica e bună, adică, să nu faci război, nene, ci să fii şmecher! înţelegi? Pune accentul : pe politica, nu pe e bună. încă'o dată!
282
283
FETIŢA: „Să nu recurgi, Cezare, Ia arme violente. Politica e bună în astfel de momente. Căci

lupta intestină pe ' care-o .duci de sîrg, n-aduce nici venituri, nici linişte în. lirg. Şi orice sclav preferă să fie dat la peşte. Decît să-şi vîre spada in Caius, banditeşte. O! Tine minte, frate, ce sora ta ţi-a spus: Chereia e tribunul ce-n stima lor stă sus. Şi de nu vrei mănuşa acum s-o vizitezi, Tu in zadar cerca-vei ca să-1 asasinezi. O! ""bagă-n cap, o! frate, de nu vei asculta, vei pierde şi cetate şi chiar pe sora ta!"
NENEA COSTICĂ: Bun, bun. Acum, Caligula. „Nu săvîrsi, Drusilo, a amăgirii plasă! Nu-mi pasă de viaţă si nici de R orna-mi pasă. Nu vreau s-aud de Caius, şi, aşadar, prin urmare nu-mi spune nici de chestii curat familiare". Sperie-ie.-(Vorbind.) Ce te uiţi la mine? Uită-te Ja el si sperie-te. Tu eşti chestia aceea de care nu-mi pasă. Fii atentă! Bîra-blra, bîra, Mra, bîra. Nu-mi spune nici de chestii curat familiare... (Fetiţa se sperie; cu faţa spre tronul lui Caligula.) „Eu vreau un singur lucru si iată că-1 si spun: Un cap să aibă Roma, c-o spadă să-1 răpim!"
FETIŢA .(se repede la imaginatul Caligula, pe scări, îl apucă de braţe şi-l zguduie): „O! Nu! O! Nu! O! Frate! Din fundul minţii tale, Nu pot ca să ţîşnească idei prea criminale. Caligula, o, frate, nepot al lui Tiberiu, Gîndeste-te la mine, la zei si la Imperiu. Gîndeşte-te..."
NENEA COSTICĂ: Gradaţie, gradaţie, gradaţie... f Arată.) Gîndeşte-te la mine... (Mai sus.) la zei... (Mai sus.') şi la Imperiu. (Cu tonul jos de tot.) Gîndeşte-te la marna... Hai!
(FETIŢA: De unde?
NENEA COSTICĂ: Din fundul minţii tale...
FETIŢA: „Din fundul minţii tale,
Nu pot ca să ţîşnească idei prea criminale. Caligula, o, frate, nepot al lui Tiberiu, Gîndeşte-te la 'mine, la zei şi la Imperiu.
Gîndeşte-te la mama, ce-n pîntec te-a purtat, Şi n-a ştiut că poartă un cap încoronat. Şi dulce, bună, blinda, blajină şi cu milă, S-a socotit de-a pururi femeie prea umilă. Te-a educat o viaţă ca pe-un supus fidel Al unchiului Tiberiu şi te-a sperat la fel. Ge-ar zice, vai! Cenuşa ce-n amfora visează De-ar şti că fiu-i mare e crunt şi asasinează? Ce-ar zice de-ar fi faţă la uneltirea ta, De-ar şti că vrei pe Caius Chereia a-1 tăia? De-ar şti că roşul sînge peste Cetate-abundă, Ar regreta amarnic că n-a fost nefecundă, Şi drept să-ţi spun, o, frate, ca orice văl să-1 rump, Şi-ar blestema teribil şi pîntecul ei scump! O! Nu! Nu! Nu se poate c-asemenea intenţii, Trist apanaj al armei şi al omnipotenţii, Să treacă prin lumina inteligenţii tale! Atunci, să stea-n loc luna! Să se oprească-n cale Prea bunul nostru soare, iar stelele din cer Să se cufunde-n bezna profundului mister. Fii bun, fii bun, o, frate, Caligula, fii bun! Mi-s ochii plini de lacrimi şi nu rnai ştiu ce spun. • Mi-i milă! O, mi-i milă! Pe scîndura de brad A troniuui tău mare, eu în genunchi îţi cad...'* (Vorbit.) Nu mai cad în genunchi, că iar îmi rup ciorapii şi n-am cum să-i mai ţes. Sînt ferfeniţă.
|ENEA COSTICĂ: Bine, fetiţo, dar să bagi de seamă să '• cazi frumos... Ce vroiam să-ţi spun... A, d»! Acolo unde spui aşa: „pîntecul ei scump", trebuie să încerci un gest. Nu ştiu dacă ai să poţi tu să-1 faci — că-i foarte greu — p femeie altfel îl face... poate că tu — da... (Urcă pe scenă.)
FETIŢA: îi fac, îl fac! Spune cum.
NENEA COSTICĂ: Eşti cu gestul aşa — stai — cum vi r f versul! Ia tu textul şi suflă.
FETIŢA (suflă): Şi-ar blestema teribil...
285
NENEA COSTICĂ (joacă}: Şi-ar blestema teriMJ...
FETIŢA (suflă): si pînteeui.ei scump!
NENEA COSTICĂ (vorbit): Nu, mai de SHS, două versuri mai sus...
FETIŢA (sufla): Ar regreta amarnic,..
NENEA COSTICĂ (joacă ce-i suflă fetiţa.): Ar regreta amarnic...
FETIŢA (suflă): ...că n-a fost nefecundă...
NENEA COSTICĂ: că n-a fost nefecundă... (Vorbit.) Aici să nu faci pauză, să legi. Suflă...

FETIŢA (suflă): ...Şi drept îţi spun, o! frate...
NENEA COSTICĂ: ...Ar regreta amarnic că n-a fost ne-feeundăăăă (Leagă.) şi drept îţi spun, o, frate... Suflă!
FETIŢA: Aici e pauză şi schimbare de ton.
NENEA COSTICĂ: Bineînţeles, lasă că o fac eu! Şi drept să-ţi spun, o, frate, numeri — l, 2, ca orice văl să-1 rump, iar pauză, l, 2, 3, bagă de seamă, 3L. Şi-ar blestema — ridici mîinile — Teee-riiiibill — apeşi cu-vîntul cu gestul sus, şi acum un gest energic, violent, brutal, şi să fie de eleganţă clasică! Eşti sora împăratului, nu-i aşa? Uită-te la mine: Şi-ar blestema teer-rrriibil şi (îşi dă cu pumnii în burtă.) pintecul ei scump! Şi rămîi cu gestul aşa. Elegant si energic... şi pîntecul ei scump. Ia fă şi tu! (Fetiţa spune versurile şi face gestul.) Aşa! încă o dată! (Fetita se supune.) încă o dată! încă o dată!
FETIŢA: Nu mai pot, nea Costică. mă doare!
NENEA COSTICĂ: Apoi dacă umbli cu fleacuri de-astea, nu- ajungem actriţă mare î Hai, rnai fă o dată, şi energic. (Feti'a repetă versurile şi gestul.) Ei, aşa, vezi? Acum, bagă de seamă la paragraful lui Caligula: Mă ispiteşti mereu. O! O! Vai! O! Vai! Drusila mea... De nu ştiu cine este mai împărat, tu? eu? (Vorbit.) Bîra, bîra... Aşa! Şi lupt în van, o! soră, să nu cad in ispită. Te rog, nu mă-ntrerupe... (Vorbit.). Ce faci, domle? întrerupe-1!
288
FETIŢA: M-ai surprins, îartă-mă!
IS'ENEA COSTICĂ: Ia vezi să nu te surprindă şi în scenă.
Şi lupt în van, o... (Vorbeşte.) Nu te mai uita la mine,
uită-te la el! FETIŢA: Nu te supăra, nu-s eu de vină... dacă n-am avut
nici o repetiţie cu parteneri.,. NENEA COSTICĂ: Ehei, fetito! Cu repetiţii şi cu parteneri
ştie să joace şi băieţelul meu. Actorii mari n-au nevoie
de astea. Şi nu dăm lovitura dacă vrem repetiţie cu
parteneri. Ori o facem, ori n-o mai facem. Hai, că ne
pierdem vremea cu discuţii. Bîra, bîra, bîra... Şi lupt
în van, o! soră, să nu cad în ispită.
(Fetita a vrut să-l întrerupă cu gestul.) NENEA COSTICĂ: Te rog, nu mă întrerupe si lasă-mă să-ţi
spun: Unui tribun rău, astăzi, prefer pe un nebun...
Surîzi, cu răutate, dar in zadar snrîzi —
Iei partea, fără vrere, siniştrilor mei gîzi.
Nu protesta! Zadarnic vrei ca să cred altminteri!
Au nu mai crezi, Drusiîo. în agera mea minte?
Nu protesta! Zadarnic încerci să te disculpi,
Sînt lupi patricienii, dar combinaţi cu vulpi. FETIŢA: Dar, frate... NENEA COSTICĂ: Caliguia:
(Jitat-ai de şcoala-mi de vorbire?
Lionul ştie bine retorica-mi subţire. FETIŢA: Dar, frate... NENEA COSTICĂ: Caligula:
Ce, uitat-ai de această mare scoală?
Sau dai crezare vorbei că-s posedat de boală? FETIŢA: Dar, frate... NENEA COSTICĂ; Caligula:
Ştii prea bine succosn-nii triumfal
Eu i-am decis să-mi facă un consul dintr-un caii FETIŢA: Dar, frate...
NENEA COSTICĂ (repede): Uită-te la el şi mai mu- , Gali gala:
Cirul făcut-am manevrele la Rin, Au rîs si-au spus in Forum că-s om nebun puţin.
FETIŢA: Dar. frate...
NENEA COSTICĂ: Caligula:
Iar Chereia, tribunul cel sinistru,

Rînjea de neputinţă, că nii-i făcut ministru.
Nu protesta zadarnic şi nu-1 mai apăra!
Pe zei! Oare nu este la mijloe altceva?
Nu protesta zadarnic şi nu te da-napoi,
Vă voi ucide grabnic şi crîncen pe-amîndoi.
Zadarnic ţipi acuma! (Jn împărat ordonă.
Ca fratele să n-aibă o inimă feionă.
Deci veţi muri!
FETI] A: O, frate, ucide-mă cît vrei.
Dar adă pacea-n Roma —şi fericirea ei!
Eu una, roabă ţie şi hotăririi tale,
Sînt tot atît de roabă şi fericirii sale,
Iubesc, iubesc, o, frate! Caligula,-nţelege!
Şi dragostea-i mai mare ca orişicare lege,
De trebuie iubirea cu viaţa s-o plătesc,
Loveşte singur pieptul — căci, uite,-] pregătesc!
Loveşte cu-ascuţişul de spadă nendurată,
Loveşte fără milă, loveşte-acurn, pe dată,
Loveşte, hai, loveşte, dar nu uita că mor
Ca soră de om nobil şi de Imperator!
Priveşte! Plec de-aicea cu suflet împăcat!
Aşa s-a dus să moară o soră de-mpărat!
Căci sînt nemuritoare, istoria naturii,
De cînd decis-ai singur ca să mă dai pieirii,
Zic fratelui adio — şi plîng că-1 părăsesc,
Dar de Ce/ar mi-e scîrbă şi îl dispreţuiesc!
(Cu paşi măr e'i şi capul sus iese prin alt Loc decît intrase.)
Dar eu nu-nţeleg, nea Costică, de ce ies eu prin altă
parte l
288
NENEA COSTICĂ: Păi multe nu înţelegi tu. Auzi vorbă.
Păi unde te duci? FETIŢA: Ştiu eu... NENEA COSTICĂ: Păi te duci la moarte, fetiţo.
FETIŢA: Cum la moarte? Dar şi la sfîrşitul scenei, şi in actul al doilea...
NENEA COSTICĂ: Da, pentru că te cheamă el înapoi, că nu te omoară. Acum spune că-i pare rău şi se convinge să nu te omoare şi trimite după tine.
FETIŢA: De ce nu mi-ai dat toată piesa s-o citesc, că ştiam...
NENEA COSTICĂ: Vezi-ţi tu de rolul tău. Pe acela să-1 ştii... Ce să-ţi mai zăpăceşti capul degeaba. Dar nu mi-a plăcut ieşirea. Uite-asa s-o faci. Cu demnitate, regal, uite, aşa... înţelegi? Mîndră!
FETIŢA: Dar de ce mă întorc eu şi spun tot paragraful cu faţa la public, nea Costică? Nu trebuia să-i spun lui?
NENEA COSTICĂ: Ba lui, dar publicul de ce plăteşte? El trebuie să vadă şi să audă.
FETIŢA: Dar asta nu-i firesc.
NENEA COSTICĂ: Ei, asta-i acu! Păi tu crezi că Drusila asta vorbea în versuri, pe vremea ei, acolo? Teatrul să fie frumos, să placă publicului. Să meargă omului la inimă, asta-i. N-ai tu grijă... înţeleg toţi că vorbeşti cu el.
FETIŢA: Cu publicul?
ENEA COSTICĂ: Nu, bre, omule, cu domnul Caligula ăla! Aşa, fetiţo! Lasă tu mofturile astea de teatru modern, că să vorbeşti cu parteneruJ, că publicul nu există! Auzi vorbă! Păi nu zicea bine răposatul Paches? „Cine plăteşte, domle, există! Că dacă n-ar,exista, n-ar plăti". Tu

nu te uita la directorul ăsta de scenă tinerel, pe care-1 avem noi, că ăsta-i cu decorul şi cu lumina... Teatrul e cu actorii, fetiţo, şi cu publicul. Ce face dumnealui e tapiţerie. Asta nu-i artă! Artă, întreabă-mă pe mine, să-ţi spun eu artă! Că 1-am
289
văzut si pe Salvini, si pe Grasso, şi pe neamţul ăla... cum Dumnezeu îi zice, şi pe Manolescu si pe unul, mare de tot — a murit, săracul, englez trebuie să fi fost... în sfîrsit, crema! Şi am învăţat de la unul una, de la altul alta. In teatru asta-i. Să observi şi să bagi la casa de economie. (Arată fruntea.) Pe urmă, scot; cînd ai nevoie, una de ici, una de colo, si ai făcui creaţia. Aşa, din vlnt, cum Dumnezeu să iasă lucru bun? Ca şi cu ăsta, tinerelul de ia noi. Păi de undo să ştie el ce-i aia teatru, frate, cînd abia 1-a înţărcat maică-sa. FETIŢA: Ei şi d-ta, nene Costică! Păi toată lumea vorbeşte
de el...
NENEA COSTICĂ: Păi lumea ce ştie de teatru, fetiţol Da să mă întrebe pe mine. nu pe eî. Ce-a văzut el: Păi face cîle una, CP re nu s-a mai pomenit, do rîd ş! scîndurile scenei cînd văd. Apoi mişeare-i ce face eh Cică e sinteză — ce-o fi aia!
FETIŢA: Bine, nea Costică. El spune că teatrul nu-i viaţa. NENEA COSTICĂ: Iacă asta-mi plăcu! A descoperit'ei America! Teatrul e ceva care nu se spune cu una. ev două. Trebuie cap si experienţă pentru asemene-' treabă. Dar voi, fetiţele astea, unde-i el tinerel ş; frumuşel şi cu guler scrobit, numai la gura lui vă uitaţi.
FETIŢA: Ei, nea Costică, acum n-ai să spui că eu... NENEA COSTICĂ: Că-ţi place? Iaca o spui... Ce, adică,
nu-ţi place? FETIŢA: Nu zic...
NEA COSTICĂ: Apoi? si fiindcă-ţi place, confunzi guriţa cu ce spune guriţa. Dar să ştii de la ruine că asta-i greşeala mare, ca si diliania aceea de amorez, de care v-aţi îndrăgostit toate. Lasă. nu te mai apare, că mori după el. Asta unde spune vorbe frumoase, în
290

scenă. Păi ce spune, de la el spune? Gramofon! Gura-i gură. si vorba-i vorbă. Pui placa, Invîrţi maşinăria şi gata. Că şi în viaţa lui, tot de pe scenă vorbeşte. I-a rămas... Aşa-i actorul... Prinde... Şi omul care nu ştie zice că e mare lucru de capul lui. Noroc că nu vă bagă el în seamă. Are omm cogeamite oraş la dispoziţia lui, cu cucoane tot una şi una... Nu ca voi — femei măritate, nu glumă, femei serioase, în sfîrsit.
FETIŢA: Dar ce crezi, nea Costică, eu adică...
fsEA CQSTICĂ: Tu, adică, eşti moartă după el. Parcă nu mi-ai mai spus-0? Ce mai noroc că eu nu-s libidinos, ca să zici că-mi pare rău şi că una şi alta... Dar pot ei să-ţi placă cît vrei tu, artă tot nu fac... Asta-i! Că-s tineri şi nu cunosc meşteşugul. Şi meşteşugul e ca oul. Cînd e bun, are pui. Şi puiul se face găină, şi-abia atunci e arta! Şi nu iese găina fără ou la cloşcă, gata! (Se aude un glas.) Ssst! Ce se aude?
-FETIŢA (sare în sus): Dl. Director! Fug să nu mă vadă... Vai cum îmi bate inima!
NENEA COSTICĂ (îngăduitor): Nu-i nimic, las-o să bată. Să-si facă datoria. Hai să plecăm. Sau nu, mai bine stau să-1 întilnesc, să-1 văd în ce ape se scaldă. Tu du-te si te ocupă de rochii şi la opt şi jumătate fii îmbrăcată pentru actul I. Ai înţeles?

FETIŢA: Şi dacă mă îmbrac degeaba, ca o caraghioasă?
NENEA COSTICĂ: Ai să te dezbraci ca o femeie înţeleaptă şi gata. Dar, vorba lui Paches: „Cine n-are bătrîn, să-şi cumpere"! înţelegi cum vine vorba? Ai noroc - că nu mai ai nevoie să-ţi cumperi! Hai, du-te. Du-te, că te prinde aici, si nu vreau să-mi dezlege el sforile pe care le-am înnodat. La revedere şi Merde.
FETIŢA: Ce?
NENEA COSTICĂ: Asta înseamnă succes, pe franţuzeşte. (Fetiţa iese repede, după ce şi-a luat pălăria şi poşeta.)
291
SCENA 2
NENEA COSTIGÂ, DIRECTORUL, — din fundul sălii.
DIRECTORUL: Ia te uită. Lumina aprinsă pe scenă. Sigur, risipă peste tot! Trebuie să tocmesc un stin-gător de lumini! Electrician! Măăl (îl vede pe nea Costică.) Cfre-i acolo?
NENEA COSTICĂ: Eu, dom director! Nea Costică, su-fleurul!
DIRECTORUL (potolit): A, tu erai, Costică? Dar ce faci pe-aici la ora asta?
NENEA COSTICĂ: Mai făceam nişte însemnări in text.
DIRECTORUL: Auleuu, aşa-i, că diseară avem premieră.,, Oooof! Iar trebuie să mă îmbrac la smoching. Mare plictiseală... Nu fumezi? (îi dă o 'igară şi-şi aprinde
bricheta.)
NENEA COSTICĂ (refuză să aprindă, dar in acelaşi timp a aprinsji el cu mare grabă un chibrit ca să-l servească): Mulţumesc... Eu, nu... că în sală, şi pe scenă... ştiţi... pompierii...
DIRECTORUL: Lasă-i naibii de pompieri, că acum nu-i
nici unul. Hai, aprinde odată, că mi se duce benzina. NENEA COSTICĂ: După Dvs., vă rog...
(Directorul a aprins). DIRECTORUL: Aprinde, omule, nu vezi că fumez şi eu!
(Alt ton.) Ce dracu-i facem diseară, Costică?
(După ce s-au aşezat amîndoi fumind.)
\ENEA COSTICĂ: Păi, ştiu eu, dom director? Dv. nu ştiţi piesa?
DIRECTORUL: Habar n-am, mă, Costică! Ştiu că trebuie s-o joc, s-o joc diseară. încolo, nu ştiu decît o jumătate de scenă, pe care am auzit-o alaltăieri, cînd am venit în sală şi vorbeam cu autorul o chestie de bani. O în-vîrteală de o subvenţie, că dacă-i cu rude mari şi-i
292
joc piesa, nu mă mulţumesc cu două săli... Şi ai văzut ce montare i-am făcut? Frumoasă, nu?
NENEA COSTICĂ: Numărul unu.
DIRECTORUL: Şi ce costume... Nu cer cîştig, dar nu vreau să am pagube de dragul literaturii originale. Asta-i!
NENEA COSTICĂ: Păi nici vorbă! Şi s-au cheltuit bani...
DIRECTORUL: Te cred. Şi încă am transformat cîteva din decorurile vechi, că altfel... Acum să văd şi ce face la celelalte spectacole...
NENEA COSTICĂ: Piesa?
DIRECTORUL: Nu piesa, autorul! Că s-a obligat să-roi umple cel puţin trei săli. Pe diseară e tun. De mîine încolo...
NENEA COSTICĂ: Să vedem ce-o fi diseară.
DIRECTORUL: Păi asta te-ritreb şi tu. Cum crezi că s-arată?
NENEA COSTICĂ: De, dom director! De obicei, piesele care merg prost în repetiţie cîştigă la premieră.
DIRECTORUL: Am înţeles, Costică/Şi, zi, nu merge deloc?
NENEA COSTICĂ: Ba da... Eu cred c-o să meargă. Distribuţia bună, actorii buni...
DIRECTORUL: Dar cine joacă rolurile principale?
NENEA COSTICĂ: Păi. amorezul nostru...

DIRECTORUL (scoate din buze un sunet foarte pu'in măgulitor pentru amorez): Prț!
NENEA COSTICĂ: Da, aveţi dreptate. Dar vorba e că place la public.
DIRECTORUL: Nu place, mă, Costică, nu place, că e prost şi joacă prost. O fi plăcînd la cîteva femei, care n-au rost pe lume,- ori le-a uitat bărbatul... Dar cui naiba să-i placă mutra aceea de frizer care se beregăţeste şi dă ochii peste cap? Nu iese un amorez de nicăieri, că 1-aş azvîrii de nu s-ar vedea! Unde sînt amorezii de altădată? Ce zici, Costică? Hai? Unde-i bietul Gogii? Beţiv, cartofor, tot ce vrei, scandalagiu... Ei, dar eind intra pe scenă, lumina...
NENEA COSTICĂ: Prinț!
293
DIRECTORUL: Pe ăsta numai un dobitoc nu 1-ar cunoaş că a ieşit din stămbărie. Să te uiţi bine la ei. Toate ge turile lui sînt aşa, de parcă măsoară cu cotul. De ci ori îl vezi simţi că lipseşte ceva între tine şi el. Şi ştii tu ce lipseşte: tejgheaua, Coştică, tejgheaua. Şi cine mai joacă?
NENEA COSTICĂ: Corni lancu. Are puţin... Pe urmă... Petreanu şi hălăciugă de-asta, de Conservator...
DIRECTORUL:' Dar femei?
NENEA COSTICĂ: Despre asta, stăm bine. E coana Mica...
DIRECTORUL: Auleu! Şi asta înseamnă că stăm bine? Dar cine dracu mai vine s-o vadă pe baborniţa asta, mă, Coştică? Tot ingenuă joacă?
NENEA COSTICĂ: Păi... cam... A cerut-o autorul...
DIRECTORUL: Dar bată-1 mama sfîntului! Nu putea sa găsească o fetiţă de pe la Conservator, ori vreuna de-a noastră? Pe lonеasca, ori pe Margareta...
NENEA COSTICĂ: Astea nu-s bune, domle Director.
DIRECTORUL: Dar Mica-i bună? înţeleg s-o spună altul, dar tocmai tu, Coştică?!
NENEA COSTICĂ: Păi dacă a vrut nume de afiş?
DIRECTORUL: Păi tocmai asta nu-i, Costică! Fuge lumea cînd îi vede numele pe afiş. Şi sigur că nu ştie nici rolul, cum îi obiceiul.
NENEA COSTICĂ: De! Ce să zic? Dar cred că o să meargă, cu ajutorul iui D-zeu şi al meu... Asta nu cred, fiindcă lumea de diseară nu-i lume ce vine de obicei la teatru, e familia, cunoştinţele, în sfîrşit lumea care aplaudă autorul, şi merge... Şi pe urmă, ăştia 11-0 cunosc p o coana Mica... Şi mai un pic de întuneric, mai un fard mai un costum, pare... Şi de spus, spune bine, cm*:' ştie...
DIRECTORUL: Da, dar zici că nu ştie... NENEA COSTICĂ: O să ştie... peste trei-patru spectacole. O să ştie chiar bine.
294

DIRECTORUL: Va să zică o să ştie cînd nu s-o mai juca piesa. Mulţumesc. Cînd m-oi vedea odată scăpat de i'emeia asta...
NENEA COSTICĂ: Păi de ce o mai angajaţi?
DIRECTORUL: Ei, şi tu, obligaţii! Asta a ştiut ce face în viaţa ei. Am tot tras nădejde că moare, că fuge odată cu unu] şi nu se mai întoarce. Aş, degeaba!
NENEA COSTICĂ: Ba cu fugitul a cam făcut-o.
DIRECTORUL: A făcut-o, dar venea înapoi pe urmă, cînd îi treceau năbădăile. Şi-apoi, să spun drept, fugile ei 'îmi rentau. Eu suspendam un spectacol cu te miri ce public...
NENEA COSTICĂ: Cauză de boală...
DIRECTORUL: Păi nu-si făcea ea boala? Şi luam cît pe un spectacol plin. Ei, dar, în sfîrşit,

astăzi nu cred eu să mai fugă. Nici nu mi-ar conveni, că-i vîndut tot. Şi-aşa, va să zică, mă, Costică, diseară venim peste cap.'Apoi să ne fie de bine, şi la revedere, Coştică. (Se smală şi se urcă pe scenă.)
NENEA COSTICĂ: Vă salut, domle director.
SCENA 3 ACEIAŞI, AMOREZUL
AMOREZUL (intră printr-o uşă de la scenă): A! Bună ziua,
directore, ai trac? Dl RECTOR UL: Trac ? De ce? AMOREZUL: Pentru premiera de diseară. Di RECTORUL: Eu să am trac? Voi să aveţi, şi cu autorul. AMOREZUL: Noi? Eu n-am avut trac în viaţa mea. Şi
diseară merg la sigur. Uite, întreabă-1 şi pe nea Costică,
nu-i aşa? Succes sigur.
D! RECTORUL: Ei, bravo! Va să zică piesa e bună, nu-i aşa ?
AMOREZUL: Piesa e proastă, proastă rău, ştim noi că n-o
faci de bună voie, dar n-ai nici o grijă, că nu te lăsăm.
295
Succes îţi facem garantat. Uite, să-ţi spuie el. Şi de-aş avea eu şi-o parteneră cumsecade, aş pune mîu.v în foc că iese un triumf.
DIRECTORUL: De cine vorbeşti? De Mica?
AMOREZUL: De cine alta? Şi'măcar de-ar şti rolul. Dar habar n-are! Eu am de zece ori mai mult decît ea şi-j ştiu ca apa! Nu-i aşa, nea Costică?
NENEA COSTICĂ: Mmmhm!
AMOREZUL: Nu mai poate nici să înveţe... Asculta-mă pe mine, nu te mai încurca cu ea la anul. Lasă-le în plata Domnului de monumente istorice, şi caută-mi mie o parteneră de talia mea.
DIRECTORUL: Ei, dragă, ai şi tu nişte pretenţii... Da vorba-i ce facem diseară cu premiera?
AMOREZUL: A! Succes sigur! Pentru că rolurile celelalte sînt mici, duc toată piesa eu şi mă joc cu rolul. Are tot ce-mi trebuie. Nu mai e roi. E mănuşă. Intreabă-J şi pe băieţaşul care face direcţia de scenă. Băiat deştept... şi a fost foarte drăguţ... Şi-a văzut de decorurile lui şi m-a lăsat să fac cu rolul cum îmi place... Aşa încît poţi să fii liniştit!
DIRECTORUL: Ei, dacă zici tu, fireşte. Apoi, pe diseară. Mai stai pe aici?
AMO-REZUL: Da, cîteva clipe. Vreau să-i dau nişte indicaţii lui nea Costică. La revedere. (Directorul iese. Amorezul vorbeşte spre culise, după el.) Şi fii fără grijă. Dacă joc eu rolul principal, e triumf!
SCENA 4
AMOREZUL, NENEA COSTICĂ
AMOREZUL (rămas numai cu sufleurul, în scenă, i-Q, pierii
entuziasmul): Ce dracu-i facem diseară, nea CosticăP
NENEA COSTICĂ: Păi... De... Ştiu eu? Ce să zic, poate..,
296
AMOREZUL: Prea e proastă piesa, domle! Acu, eu i-am spus directorului ce i-am spus, ca să-i mai dau un pic de curaj, că-i prăpădit. El, cînd a citit piesa, a crezut că dă o lovitură mare, şi cînd colo...
NENEA COSTICĂ: Da, dar pe scenă, costume, decoruri...
AMOREZUL: Ei, da... Noi...
NENEA COSTICĂ: Ei, da, sigur, D-voastră...
AMOREZUL: Vorba e: o putem salva noi? Adică „noi" vorba vine. „Eu", mare şi lat. Prea e multă lehăială. Mi-e să nu adoarmă lumea în sală.
NENEA COSTICĂ: Da, dacă spui textul repede şi viu...
AMOREZUL: Bineînţeles, am destulă volubilitate, sînt maestru în asta, dar trebuie spus frumos şi clar. Să vezi că ieşim la două noaptea... Eu zic să mai vedem de pe unde putem tăia

cîte ceva. Dar să rămîie numai între noi. Să ne facem aşa că ne-am încurcat în scenă şi sărim. Ce zici? Autorul o să şadă în culise, li ţiu eu, aşa ca n-o să prea audă. Uite, de pildă, monologul ăsta... Eu trec de aici tocmai la final (li înseamnă.), şi pe urmă aici. Aşa, zece versuri...
NENEA COSTICĂ: Da, chiar e bine, că aici te cam încurci...
AMOREZUL: A! Nu mi-e frică de asta. îl ştiu perfect. Nici n-ai nevoie să-mi sufli. Dar e interesul spectacolului înainte de toate, nu-i aşa? Adică, ştii ce? Iau textul, fac tăieturile şi diseară ţi-J dau. Nu-i mai bine aşa ? Mersi, nea Costică. Ia o ţigară, (li dă să aprindă.)
NENEA COSTICĂ: Păi nu-i voie aici...
AMOREZUL: Lasă să spuie el... Aprinde! Aprinde!... Ei, te rog. Şi mai ia cîteva ţigări. Ia, nea Costică, ţigări bune. Ce vrei, meteahna mea, ţigări străine şi femei străine. Şi diseară, ai grijă de mine. Pot să fiu liniştit?
•' " Ce zici?
NENEA COSTICĂ: Mă rog, ca totdeauna...
AMOREZUL: A, mai mult ca altădată. Ştiu dumnezeieşte, poţi să nu-mi sufli deloc, dar Doamne fereşte, se face un gol aici si gata! Sa mă urmăreşti cu atenţie, şi-mi
297
dai începutul, că pe urmă ştiu eu ce vine. Sînt de ait-minteri şi versuri, şi-i greu, nu pot să improvizez ca le. proză... Şi-aşa, cîte un cuvînt peici, pe colo, cînd vezi c ezitare, îmi fac eu joc, dar d-ta zvîrli vorba, ca s-o are eu In orice caz. Pot să fiu liniştit, ce zici? Şi la sfîrşit. îţi fac un cadou... O cravată... Aia ce am purtat-o în piesa lui Rîuleţ. Ce zici?
NENEA COSTICĂ: Pe aceea mi-ai făgăduit-o atunci! AMOREZUL: Ei, nu, nu se poate J Zău? Ia te uită, domle,
cum am uitat! Şi de ce nu mi-ai mai adus aminte?
Să ştii că acum chiar ţi-o dau.
SCENA 5 ACEIAŞI, COANA MICA
COANA MICA: A! Ce surpriză! Ce lume pe scenă? Ia te uită cum se cunoaşte că-i premieră diseară! Te pui bine cu sufleurul, amoraşule?
AMOREZUL: Vai, coană Mico, dacă mai avem şi noi nevoie să ne punem bine cu sufleurul...
COANA MICA: Am glumit, amoraşule! O să fii admirabil! îmi pare rău că n-am putut să viu Ja repetiţia generală, dar am auzit că ia costum eşti un poem.
AMOREZUL: Ei, da, ştiu că pe mine se drapează bine costumul in general... Mi-a părut rău însă, că n-ai repetat...
COANA MICA: Eram teribil de indispusă. Am făcut, în ziua aceea, patru sute de kilometri cu maşina, ca să mă aerisesc... Eu şi aşa nu mă îmbrăcam la costum, prea sînt deprinsă cu ele... şi pe urmă, repetiţia la costum mă falsifică. La mine, premiera trebuie să aibă ceva de sărbătoare, mă simt, îmbrăcată, altfel. Miros a haină proaspătă. E ceva, în sfîrşit, nu ştiu cum să explic,
m

dar eu numai la premieră pot să mă îmbrac. Sper insă
că nu te-am deranjat prea mult cu jipsa mea. AMOREZUL: A, nu! Eu, mă ştii, pot repeta perfect şi fără
nici un partener, numai replica să mi se dea... Dar
autorul era cam sicîit... COANA MICA: Are haz. Tocmai el, în loc să se închine la
toate bisericile că are interpreţi ca noi... pentru o

prostie, dumnealui e sîcîit! Te pomeneşti că nicinu-i
place cum jucăm, nu? AMOREZUL: A, nu! Mie mi-a spus că nici n-a visat...
asemenea... COANA MICA: Şi mie mi-a spus la fel... Şi, ce e drept, ai
să fii extraordinar! Eu îmi fac datoria toată... AMOREZUL: Ceea ce înseamnă că faci o creaţie din cele
mari... COANA MICA: A! Nu am chiar pretenţia asta, fiindcă nu
oferă rolul mare lucru... dar, oricum... AMOREZUL: Ai să fii minunată! N-am eu grijă de d-ta,
coană Mico! Asta şi spuneam adineauri directorului...
D-ta eşti firmă mare, firmă sigură... COANA MICA: Zi-i pe nume: firmă veche! AMOREZUL: Eh, gluma! Ar vrea ele multe tinere să se ţie
ca d-ta... COANA MICA: Eşti drăguţ, ca întotdeauna de altfel, amo-
raşuîe. Ei, ce facem acum? Plecăm? AMOREZUL: A, da! Eu plec. COANA MICA: Stai că merg şi eu. Să spun două vorbe lui
Costică... nişte indicaţii de text, şi viu... AMOREZUL: Vezi că...
COANA MICA: Sînt cu maşina cea nouă, cadoul lui lorgu. AMOREZUL: Bravo! S-o porţi sănătoasă!
COANA MICA: Facem şi noi ce putem! Aşa-i tinereţea! f Alt ton.) Să te iau cu maşina, să facem o plimbare pe eîmp... Poate ne mai aducem aminte de cîte ceva...
AMOREZUL: Mulţumesc, coană Mico, dar eu am o întîlnire cu nişte prieteni...

COANA MICA: Nu mă face să-ţi arăt că minţi!
AMOREZUL: Cum?
COANA MICA: Mă ofer să te duc eu la prieteni... A, vezi?.,. Vezi că nu-ţi convine... Ei, bine, bine, simpatie. Du-w, amoraşule. Dar mai bine păstrează-.te înainte de premieră.
AMOREZUL: Nişte prieteni, serios...
COANA MICA: Dar ţine minte. Să-ti spuie şi Costică patrii
de-astea de-ale mele... NENEA COSTICĂ: Ehehei! COANA MICA: Ei, nu exagera şi tu! AMOREZUL: Aşa de multe? NENEA COSTICĂ: Nu. Voiam să spun că .demult. COANA MICA: Si aici carn exagerezi tu puţintel. NENEA COSTICĂ: Păi ce-i *anul? Uite-1, nu-i! Douăzeci
treizeci de ani trec ca fumul. Dar ce spunea-coana
Mica aşa-i. Eu umplu un gol-două, dar dacă-i gol
de tot, e mai [...J1
SCENA 6 ',"
i NENEA COSTICĂ, COANA MICA ;
GOANA MICA: Ce dracu-i facem diseară, mă Costică?
NENEA COSTICĂ: Nu se ştie ca pămîntul de aude sare iepurele! i
COANA MICA: De unde să sară, Costică? Din ce să sară? Piesa e proastă?... Este... Are distribuţie? N-are... Că afară de mine, cine naiba s-o susţie? Băieţaşuj ăsta? | Bun, nu zic, dar poate el să duca în spinare un ase- f menea rol? Nu poate, Costică. Să fie mulţumit dacă spune tot, că nici nu-1 ştie. Dacă sala ar fi plină: numai cu croitorese şi modiste, care-1 plac pe el, n-aş zice. Dar un om serios, care vine la teatru, ce are să mai
1 Lipsă în mss. (n. red.).

vadă în afară de mine? Cii de Conservator? Şi eu ce rol am? Nimica toată: doţjă acte. Am4&<hit sacrificiu să-1 primesc, ca să nu mai zfcă ziarele că o actriţă ca , : mine nu joacă piese originale. Dar asta4 ultima oară .--,.. că mai fac aşa ceva... Şi să mai cheltuiesc.şi • o groază de bani pe lîngă toate costumele, că eu nu pot juca cu zdrenţele astea de aici, de la teatru, în sfirşit... să mă văd diseară la miezul nopţii, asta vreau... NENEA COSTICĂ: La două, nu la miezul nopţii, că nu se
isprăveşte curînd... COANA MICA: Nu-i aşa? Şi mie mi se pare grozav de lungă...
Ce-ar fi să mai tai din ea, Costică? NENEA COSTICĂ: Nu vrea autorul... Greu de tăiat. COANA MICA: Ce ştie el? Eu cred că habar n-are ce-a scris... Uite, dacă vrei, poţi tăia şi din rolul meu... Nu mă supăr deloc! Şi-aşa, şi-aşa, tot sacrificiu fac, aşa încît ce • mi-i că spun patru vorbe, ori că spun două... NENEA COSTICĂ: Acu, cînd 1-ai învăţat... COANA MICA: Zău, taie! Uite, paragraful acela cu împăratul, cum îi zice,. Caligula, poţi să-1 tai jumătate... E şi scris prost... Taie-1! Unde-i textul? NENEA COSTICĂ: Nu-i aici... L-am dat amorezului, dar
tăiem diseară... COANA MICA: Vai de mine, dar să nu uiţi cumva, Costică
dragă!
NENEA COSTICĂ: Nu uit.
COANA MICA: Şi monologul l din al doilea, îl scurtezi de tot, cinci versuri de la cap şi opt de la coadă. Şi să ai grijă de mine, auzi? Uite-ţi ici pacheţelul tău de ţigări. Zi mersi, şi diseară ţine-mă zdravăn. Cel puţin să ies cu faţa curată...
NENEA COSTICĂ: Nu te plîng eu pe d-ta! COANA MICA: Ei, bine, am să ies eu la un capăt, dar tare era bine dacă dădea rolul unei fetiţe, acolo, să mai joace şi ele săracele... Ce, tot eu, tot eu! O să ajungă
301

302
lumea să se sature de mine într-o bană zi... Am şi <? dreptul să mă odihnesc!
NENEA COSTICĂ: Păi de ce nu te odihneşti, coană Mi»-n COANA MICA: Dar cine te lasă? Cît rn-a rugat direct, -u să primesc, cît m-a rugat şi autorul... Om eşti... Diiu -c ambiţie a mea să las să cadă piesa unui om? NENEA COSTICĂ: Păi parcă aşa nu cade? COANA MICA: Crezi?
JNENEA C05TICĂ: Am spus eu vreodată de o piesă ă iese si n-a ieşit? Şi cînd am spus eu ...Cade, domJe", n-a venit de-a rostogolul? Uite, aşa vine, coana" Mico, uite aşa... (Face cu. mina semnul rostogolirii.) COANA MICA: Ooof! Lasă-mă, Costică, că m-ai indispus şi tu! Apoi dacă intru în scenă cu ideea asta, nu mai pot să mai dau nici eu nimic!
NENEA COSTICĂ: Mă rog, vrei să te mint? Te mint cît pofteşti... Dar de căzut tot cade. Apoi, deh!, coana Mico, altădată mă mai întrebai, pe ia repetiţii, ce i facem, Costică? Ce-i

dregem, Costică? Dar acu... Te-• convins directorul ăsta de scenă, că-i tinerel. La guriţa . iui te-ai uitat, la guriţa lui cere sfat... COANA MICA: Ei, asta-i altă treabă, el e el, şi piesa e piesă. NENEA COSTICĂ: Da. Dar el şi cu piesa'face o cădere . Am ştiut eu că nu eşti d-ta în toate apele d-tale, şi j numai tinerelul e de vină: ochi dulci, pupă mîna, sluj-sluj, dumneata gata. Şi uite pacostea! Dacă mă întrebai, îţi spuneam: nu intra în corabie, coană Mico! Cu el, treaba d-tale, glumeşte cît vrei, dar cu piesa nu glumi. Că nici rolul n-ai avut vreme să-i înveţi diri pricina lui. Parcă d-tale de repetat îţi ardea? Unde stau eu aici, crezi că nu le văd toate. Vorba lui bietul Pechea: „Măi, Costică, tu vezi toate dedesubturile". Şi drept să-ţi spun, le văd pe toate... Şi uite acum că nu ştii rolul, şi că vii colea să tai din el. Păi ia spune, .• ce te faci de mă îmbolnăvesc eu diseară? Hai?
COANA MICA: Ferească Dumnezeu! Nu joc!
NENEA COSTICĂ: Apoi vezi?
COANA MICA: Ei, lasă-mă şi tu, Costică, în pace! Dar la
urma urmei, puteai să-mi spui si tu o vorbă la vreme,
ce Dumnezeu!
NENEA COSTICĂ: Eu îţi spun, dar vorba-i mă asculţi?
COANA MICA: Păi ce se mai poate face acum?
NENEA COSTICĂ: Se poate, dar vorba-i vorbă?
COANA MICA: Dacă-ţi spun?
NENEA COSTICĂ: Te sui frumuşel în maşinuţa cea nouă,
îţi iei o haină mai groasă, scrii un bileţel şi mi-1 dai mie
şi pleci...
COANA MICA: Unde? NENEA COSTICĂ: La Botoşani, ori la Turnu-Severin...
şi nu te întorci decît mîine dimineaţă. COANA MICA: Ce. eşti nebun, Costică? NENEA COSTICĂ: Na! Parcă n-ai mai făcut-o! Adă-ţi
aminte cînd te aşteptam cu premiera gata şi publicul
în sală...
COAjVA MICA: Da, dar era o piesă străină, puţin îmi păsa... NENEA COSTICĂ: Păi e şi mai uşor, că acum nu te aşteaptă
premiera, nici publicul. .Nîci nu se bagă în seamă că
lipseşti.
COANA MICA: Cum se joacă?
NENEA COSTICĂ: Bine. Se joacă bine şi la timp! Mă rog,
. vrei să scapi de bucluc, ori nu vrei?
COANA MICA: Bineînţeles că vreau, dar Jămureşte-mă. înţelege şi tu că nu pot să las un teatru în asemenea situaţie...
NENEA CpSTICĂ: Deh! Că mult ţi-a păsat dumitale de situaţia teatrului în viaţa dumitale...
COANA MICA: Atunci era altceva. Eram mai tînără, mi se trecea...
NENEA COSTICĂ: D-tale ce nu ţi s« trece? Are să zică p, lumea: Ia te uită, domle, şi acum mai fuge coana Mica!
W): " -
303
Halal tinereţe!... Dar mi se pare mie că nu te-ndml din pricina tinerelului...
COANA MICA: La urma urmei, am şi eu dreptul să iubec
pe cineva în viaţa mea... ' NENEA COSTICĂ: Mai ales cînd n-ai iubit pe nimeni,.
COANA MICA: Ei, şi tu! Asta n-o zic, dar asta-i dragoste mare, Costică, asta e dragoste curată... fără interese...
NENEA COSTICĂ: Ha! ha! Am înţeles! Va să zică, nu vrei.
Bun!
COANA MICA: Nu, nu pot, Costică!

NENEA COSTICĂ: Va să zică, să le luăm la rînd. Dacă pleci, piesa se joacă, îţi spun eu. De asta, ai putea. Directorul nu te dă afară, nu-i aşa? De asta iar ai putea. Ţi-e frică numai să nu rămîi fără tinerel? Bun. Dar fără mine nu ţi-e frică să rămîi? COANA MICA: Cum adică,'fără.tine?
NENEA COSTICĂ: Fără mine în cuşcă, ici, unde sta Dumnezeul d-tale.
COANA MICA: Ce înseamnă toate astea? Ai tu vreun interes să nu joc eu diseară? Că trebuie să fie ceva la mijloc, de vreme ce stăruieşti tu aşa! NENEA COSTICĂ: Eu? Ce interes să am? Interesul d-tale
întîi. Nu ziceai că-ţi pare rău că joci?
COANA MICA: Bine, bine, asta-i altceva! Dar de ce stărui tu aşa de mult? Nu te feri, Costică, şi spune-mi. Trebuie să fie altceva. Vor sa-mi facă vreo manifestaţie? Gheorghiasca? A, .să ştii că asta e!... Nu? NENEA COSTICĂ (moale): A, nu!
COANA MICA: Va să zică, asta era! Iţi mulţumesc din inimă că mi-ai spus, dar acum mai a dracului m-am încăpăţînat să joc! Am să mă,duc la prefect şi-i aranjez una să mă pomenească. Nu-şi face dumneaei mendrele cu Mica. Şi de al dracului, măcar că n-am nici un chef — şi pe ăsta nou al ei am să i-1 iau. Şi-i eră t eu cine sînt. Nu, Costică, să nu mai stăruieşti, că mă
304
supăr. Te rog! Eu de dragul tău îac orice, dar satisfacţie trebuie să-mi iau. NENEA COSTICĂ: Nu te mai lauda, că te ţiu de cuvin*
şi-i mai rău pe urmă!
COANA MICA: Ajteaptă pînă diseară şi-ai să vezi! NENEA COSTICĂ: N-ani să văd nimic. Că de dragul meu
nu faci nimic! '
COANA MICA: Aşa mă cunoşti tu pe mine, Costică? NENEA COSTICĂ': Mă rog, faci ce te-oi ruga eu? COANA MICA: Da, dar să n-acoperi pe altul, ca acum! NENEA COSTICĂ: N-acopăr pe nimeni. Eu te rog să na
joci diseară.
COANA MICA: Ce interes poţi să ai tu ca ea nu joc? NENEA COSTICĂ: Am, şi am interes mure. COANA MICA: Ţi-a făcut ceva directorul? Autorul? Vrei
să nu se joace?
NENEA COSTICĂ: Ba asta nu! Că vreau să se joace! COANA MICA: Atunci vrei'să trînt-esti piesa! Spune, z.ăn,
că eu, dacă mă convingi, îţi dau tot ajutorul... Alrn!
Mi se pare că ştiu... Amorezul e de vină... De aia veni sa ' pe aici... E frică pesemne că nu se mai vede lingă mine...
Apoi nu, Costică, de dragul Iui nu fac.asta! Joc, Gestică, joc! Fie ce-o fi! NENEA COSTICĂ: Ooof! Coană Mico! La toate relele te
gîndes/ti, dar la un bun nu vrei să te gîndeşti deloc. COANA MICA: Nu văd, Costică,' ce bun poate fi dacă nu
joc eu... Dacă tu ai avea o amantă...
NENEA COSTICĂ: Vai de mine, coană Mico, eu şi amanta? COANA MICA: Atunci? Nici rude n-ai, nici prieteni n-ai... NENEA COSTICĂ: Da, dar-parcă de-aş avea, mi-ai fac e
mie pe plac? COANA MICA: Ei, îmi pare rău, Costică, să spui tocmai Io
aşa vorbă, care mă cunoşti, nu de azi, de ieri, şi-ini
sufli de treizeci de ani... NENEA COSTICĂ: Spui şi d-ta aşa, fiindcă ştii că n-sm
pe nimeni...

COANA MICA: Mă jur pe ce vrei, Costică, că de-ar fi sa ai

pe cineva, acu m-aş sui în maşina şi dusă aş fi... NENEA COSTICĂ: Apoi, suie-te,,. COANA MICA: Ce?'
JSrENEA COSTICĂ: Suie-te în masraă si du-te, că am pe "" cineva. Dar acum să nu-ţi mai întorci vorba înapoi, că te-ai jurat,
COANA MICA: Costică, ai o amantă! La vîrsta ta? Ţi-ai
pierdut minţile, Costică!
NENEA COSTICĂ: Bărbatul dacă are o amantă în teatru, care va să zică n-are minte, zicea răposatul Pechea, şi eu mă ţin de vorba lui. Nu, coană Mico, nu-i nici un fel de amantă. Am şi eu o ambiţie mare în viaţa mea: să fabric un actor mare! Mă ştii. Am tot încercat, am tot cercat, dar n-am găsit ştofă la nimeni... COANA MICA : Şi acum ai găsit? NENEA COSTICĂ: In palmă! Uite-o aici! COANA MICA: Sj cine-i?
NENEA COSTICĂ: N- o cunoşti, dar ai s-o cunoşti, 'ascul-tă-mă pe mine! Numai să te ţii -de jurămînt. Că ai jurat.
COANA MICA: O începătoare?
NENEA COSTICĂ: „la vaier na tâmpa le nombre dezanee", cum zicea răposatul Pechea. începătoare, dar ştofă. Ăsta-i şurubul carierei mele. Că em fost sufleur are să uite toată lumea, dar măcar să se ştie că am ridi-cat-o pe dînsa... Nu rîde... Dacă te ţii de jurămînt, dă lovitura !
COANA MICA: Bravo! A învăţat rolul?
NENEA COSTICĂ: Dumnezeieşte! Mă rog! L-a învăţat
cu mine, nu cu dumnealui, tinerelul — şi eu ştiu teatru
mare! Am avut si vreme să învăţ... COANA MICA: Şi spune bine?
NENEA COSTICĂ: Actriţă mare, coană Mi doi ani
mare, coan
doi ani de zile, face teatrul pref! Dacă-ţi spun eu, poţi să mă crezi
Mare! In Generaţie mare! care 1-am văzut
*':- şi pe Salvîni, şi pe Grasso, şi pe Galabrezzo, şi pe neamţul ăla... M-ă rog, dacă te ţii de jurămînt, dă lovitura i
COANA MICA: Bine, mă Costică, dar cum crezi că ai sâ-1 convingi tu pe director, şi pe autor? Or să amine piesa şi mă aleg si^eu cu toate ponoasele.
NENEA COSTICĂ: Nu se amină nimic... Uite, miişoapa asta... e ultima din reţetă... N-are de unde să dea banii înapoi... M-am asigurat eu de toate... Coană Mico, dacă te ţii de jurămînt, dă lovitura!
COANA MICA: Costică dragă, mă pui într-o situaţie foarte delicată...
te ţii de jurămînt, dă lovitura! zică, spune mai bine ca mine, nu? Incupâ'înat): Dacă te ţii de
NENEA COSTICĂ: Dacă
COANA MICA: Va să zic
NENEA COSTICĂ (pauză; jurămînt, dă lovitura!
COANA MICA (jignită): Ei, bravo. Nu eşti gentil deloc, Costică. Să mă compari pe mine fU o aia de la Conservator !
NENEA COSTICĂ: Coană Mico. îţi sărut mîinile. lartă-ma, nu vreau să te pun alături de nimeni. Eşti actriţă mare, eşti celebră, eşti stea de rangul întîi, în sfîrşit, dar ' rolul ăsta e fleac la d-ta, pe cinci la ea e toată celebritatea, înţelegi ? Hai, fă un gest frumos, de actriţă marc! Cedează-1! Şi toată lumea o să zică: Ei, bravo! Uite domle ce gest la coana Mica! Bravo! Aşa actriţă mare! Frumos, nu? Dacă te ţii de jurămînt, dă lovitura!
COANA MICA (enervată): Şi dacă nu .mă ţiu de jurămînt?
NENEA COSTICĂ: Apoi, îmi pare rău, dar îţi dau eu lovitura... .
(Pauză) COA'NA MICA (indignată, amuţită o clipă): Eee! Costică,
ştii, tonul ăsta şi ameninţarea asta nu-mi plac deJocf
Pot să fac oricînd să fii dat afară... NENEA COSTICĂ: Ştiu, coană Mico, dar vezi «S nu mă dau eu singur afară...

COANA MICA: Treaba ta, dacă socoti că ţi-e mai bine aşa,,,. NENEA COSTICĂ: Mda? Dar mai degrabă e treaba d-taîe... COANA MICA: Nu înţeleg ce vrei să spui? NENEA COSTICĂ: Simt că am să mă îmbolnăvesc subit
şi o să trebuiască-să joci fără mine, COANA MICA: Eşti nebun! NENEA COSTICĂ: Nu, sînt bolnav grav! COANA MICA: Idei fixe, să ridici actori... Ţicnealăl NENEA COSTICĂ: Bolnav grav... COANA MICA: Ori amorezat, poate... NENEA COSTICĂ: Tocmai! Bolnav grav.... COANA MICA: Aşa spune! Amorezat! Asta-ţi trebuie!
Cine-o fi şi aia! îrni închipui ce trebuie să fie, de s-a
amorezat de tine!
NENEA COSTICĂ: .Apoi... parcă şi d-ta... acu patruzeci de ani.:. Noroproă. .nvani .ţinut eu bine: şi n-am vrut...
COANA MICA: Ce ştiam. :eu-pe vremea aceea, că şi bine aş
- fi :ajuns cu un şufieun,. : NENEA COSTICĂ: 'Şi • Erninescu-a', fost sufleur...
- COANA MICA: Urnit'singur! •-•• - -. - •• • . NENEA COSTICĂ':- Şi Garagiaîe^Şi1 eu'!"
COANA MICA: Eminescu, Caragiale şi tu! Foarte Bună
apropierea.'..
NENEA COSTICĂ: Nu Eminescu, Caragiale şi eu: Eu, , Eminescu'şi Caragiale.,. Fiindcă d-ta poţi să joci fără oi doi, dar fără mine nu!
COANA MICA: A!..-Te rog să nu mă faci, că pînă diseară învăţ rolul, de joc fără sufleur.
NENEA COSTICĂ: Voorbeşti, de parca ai fi la 1900, coană Micoi A mai trecut ceva de-atunci... Ei, învaţă, coană Mico, şi joacă fără sufleur, că pe astă seară al doilea sufleur e la Focşani, şi în tot oraşul nu-i unul liber... I-am aranjat eu... Şi eu sînt în pat, bolnav grav... Bună ziua. (Dă să plece. J
COANA MICA: Costică, tu vorbeşti serios?
30S
NENEA COSTICĂ: Nu ştiu dacă vorbesc serios, dar d« plecat, plec serios! .
COANA MICA: Dar îţi dai tu seama ce faci? Rămîi pe dramuri, omule, ca te dă afară trăznitul ăsta de director.
NENEA COSTICĂ: îmi pare bine că ţi-e milă de-mine,
coană Mico, dar ce să-i fac? Sînt bolnav... Noroc că
; ain o mie de lei la mine, rn-am îngrijit şi de asta, pen-
§: tru orice întâmplare... Şi pînă la zece zile, cînd B-o - topi toată rezerva,' plec în turneu cu Gheorghiasca, că de douăzeci de ani mă tot roagă să-i suflu, si eu, ca omul prost, de dragul d-tale, am refuzat-o mereu. COANA MICA: Costică, ascultă!- Nu se- poate să -mă'laţi aşa! Vrei să-mi distrugi viitorul? NENEA COSTICĂ: Dar de ce să distrugi d-ta viitorul unui geniu? '
COANA'MlGA.: Ia_nu mai umbla cu-fleacuri şi nu mai bîigyi. NENEA COSTICĂ: Apoi, îmi pare, coană Mico, sfatul meu •'ţi-a folosit patruzeci de ani în şir.... Şi ţi-a mers bine după sfatul şi după părerea mea. şi acum mă faci o otreapă, fiindcă am. îneredere şi în altă femeie ca talent. lartă-mă, dar te porţi prost cu mine... Dor să nu fie asta decît o năzăreală de.-a rnea şi tot s-er cuveni să-ţi zici: Omul ăsta nu rni-a cerut nimic în schimb toată viaţa. Ţi-am cerut eu ceva? Nimic. Şi cînd ai vrut să-mi dai, am zis: Păstrează pentru alţii, că nu-i de nasul meu. N-am zis aşa? Şi-acum vin să cer nimica toată — şi nu vrei... lini pare rău de toată dragostea şi de toată credinţa în care te-am slujit — că numai pe d-ta te-am slujit. Că de dragul d-tale învăţam şi mişcare, şi gesturi, şi tot. Te uitai la mine ca într-o oglindă şi succesul, gata!... Nu mai ai nevoie de mine. Bravo! Frumos! Dacă aşa vrea soarta, fi şi-aşa! Am aici demisia scrisă, o dau la portar şi dusu rn-a chemat.
COANA MICA: Dar poate ca-ţi îace proces... Te pune să plăteşti.
309

NENEA COSTICĂ: Sli facă! De plătit, n-am să prp,, po% că mia asta o cheltuiesc eu pînă atunci, şi casă n-; m, mobilă n-am... N-am decît o inimă şi-o gură — astea n-or să mi le vîndă.. Rămîi cu bine, coană Mico şi 'Dumnezeu să vă ajute.
COANA MICA: Costieăi (începe să plîngă.) Costică dragai De ce mă terorizezi tu pe mine, o biată femeie slabă? Asta unde te-am iubit odată...
NENEA COSTICĂ: Nu! Asta unde n-am vrut eu s& te iubesc cum vroiai d-ta, coană Mico, dar de terorizat, nu te-gm terorizat... Sufleurul nu terorizează, ajută, ajută, coană M.icQ-.,, Se cuvine să-1 asculţi si pe el odată...,
COANA MICA: Da te-am ascultat totdeauna, Costică...
KE.NEA COSTICĂ: Te cred! M-ai ascultat straşnic cîud eram eu în cuşcă şi d-ta pe scenă, dar ascultă-mă şi-acum.
COANA MICA: Ei, bine, poftim! Te ascult! N-am să joc!
NENEA COSTICĂ: Adevărat? Zău? Cu jurământ?
CQAJXA MICA: Cu jurămînt! Plec Ia Botoşani, la Anton. Şi fac la noapte un chef, de înnebunesc oraşul, să-mî treacă de necaz. Dar să-mi telegrafiezi ,ce-a fost...
NENEA COSTICĂ: Urgent! Dar uite ce e, scoate o carte de vizită şi scrie-i directorului aşa: „Dragă directore. o chestie de care atîrnă toată viaţa mea mă obligă să plec. Nu mă căuta! Am pregătit eu o elevă a mea, care va. fi mai bine ca mine..." Scrie, ce-ţi mai pasă. o să zică lumeaj Bravo! Aşa altruism! „Şi trebuie să înţelegem şi noi, stelele şi actriţele mari — ce? nu eşti? —, că trebuie să ajutăm tinerele generaţii! Garantez eu de ea..." — Garantez eu, ce-ţi pasă? „Succes mare, eu sînt sigură de el. Merd!..."
COANA MICA: Poftim! Am scris ce-ai vrut...
NENEA COSTICĂ: Rob mă ai pe viaţă, coană Mico! Rob, uite, c,şa, ca pe un cîine...
COANA MICA: Să dea Dumnezeu numai să-ţi priiască,
Costică.
319
NENEA COSTICĂ: Să fim altruişti, coană Mico. La vîrcta noastră, cum spunea răposatul Pechca, „cînd nu mai putem să fim păcătoşi, să ne resemnăm să fim înărnu-moşi."
COANA MICA: Şi ce-o să zică acum mititelul? O să creadă că 1-am înşelat...
NENEA COSTICĂ: O să te iubească mai mult! Aşa-s bărbaţii, coană Mico... Să nu fie siguri, că 1« piere dragostea.
COANA MICA: Aşa e, bată-i norocul! Şi cu rochiile mele... O mulţime de bani am dat!
NENEA COSTICĂ: Dacă le-ai făcut pe toate, fă-o şi pe asta! Dă-i-le să le îmbrace! N-o să le îmbrace, că nu-i vin, dar fă gestul! Ăsta ar fi un gest imperial... ' COANA MICA: Ei da, gestul ar fi...
NENEA COSTICĂ: Frumos tare! Mai ales &ă nu-i vin...
COANA MICA (scrie ceva): Uite, clar tot pentru director: „Să se dea şi rochiile mele, le dăruiesc, să se îmbrace..." Dar care-i asta? Pot să ştiu si eu?
NENEA COSTICĂ: Una aşa, cam aşa de înaltă. Cu totul altfel ca dumneata...
COANA MICA: Da, da. Mi se pare că o ştiu... Apoi. plec... Şi nu uita, Costică, ce sacrificiu mi-ai cerut şi nu ara stat la îndoială să ţi-1 fac. La revedere.
NENEA COSTICĂ: Drum bun, coană Mico! Drum bun!
(Coana Mica iese.)
> . SCENA 7
NENEA COSTICĂ, FETIŢA
NENEA COSTICĂ (strigă tare): Fetiţo! Fetiţo! Vino încoace! (Afară se aude demarajul unui automobil. Fetiţa vine
, / v j . _ _ . y • V
zdupăind pe scări.)
311

NENEA COSTICĂ: Ei, fetiţo, cum te simţi? Am vorbit cu coana Mica.
FETIŢA: Ei, şi? N-ai făcu?; nimie, cu siguranţă!
NENEA COSTICĂ: Citeşte aceste două cărţi de vizită! Vezi, fetiţo? „Cine n-are bătrln, să-si cumpere..." Asta pentru tine... Şi pentru mine, cum zicea răposatul: Maurul şi-a -făcut datoria! Maurul poate să spuie; „Voalai'"
CORTINA.
ACTUL H
înainte de începerea spectacolului, în aceeaşi zi, carn pe la opt şi jumătate, nouă fără un sfert. Lucrătorii construiesc decorul, tabloului I. Toată lumea caracteristică scenei: pompieri, masinisti, recuziteri şi cîţiva * încurcă-lume ai scenei, risipiţi prin colţuri, în haine civile, printre actorii şi figuranţii costumaţi, dar cu bărbile şi perucile în mină. Regizorul, activ, supraveghează montarea. E o activitate febrilă, care miroase a premieră excepţională. Gîteva sonerii. •

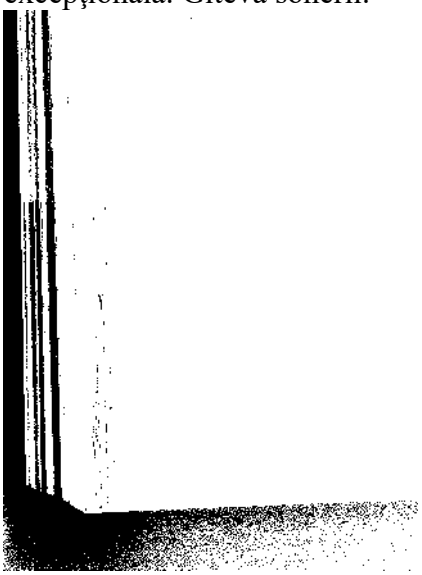

SCENA l
REGIZORUL, lucrătorii ."
, REGIZORUL: Hai, repede, repede, băieţi, că a venit pu-p Micul. Electrician, portantele, şi vezi de aprinde soarele. v Aşa... Şi tu agaţă luna pe cer!
LUCRATOrUlL: Am'agăţat-o.
REGIZORUL: Bravo l Acum aduceţi munţii in fund şi Tihnii... Tibnil, domnule. .
Al T LUCRĂTOR: Cere tieru. domnule?
REGIZORUL: Tibru, nu tigru. Ap» de colo!
913

LUCRĂTORUL: Păi aşa spune! Apa, băieţi! REGIZORUL: Salteaua pentru apă aţi pus-o? Gheorglie,
tu, va să zică, stai să-1 prinzi pe conu lorgu. Ne-am
înţeles?
LUCRĂTORUL: înţeles, domle! REGIZORUL: Şi voi, cu mobila, veniţi încoace. Uite cum s-o plasaţi...
(în vremea asta, nn panou îl acoperă, şi vocea continuă,
neînţeles, in afară de ochii publicului.)
SCENA 2 Doi pompieri, apoi AUTORUL si SOŢIA lui
POMPIER I: Mă, Gavrilă, tu, că n-ai mai fost pe aici, să-ţi spun cu. Să nu te sperii dacă ţipă ori se bat, as ta-i aşa, in glumă...
POMPIER II: Ihil "
POMPIER I: Să-i laşi în bună pace. Şi dacă vezi vru na îmbrăc-ată mai aşa, ca ale noastre, să nu te puie -dramJ să-i i'aci cu ochiul ori, mă-nţeiegi, cum facem noi. că astea sînt artiste, cucoane, dar se îmbracă ele aşa, ca să joace pe scenă, auzi?
POMPIER II: îhî!
POMPIER I: Tu atîta grijă să ai: să nu-i laşi să turneze, că nu-i voie de la dom colonel! Ordin! înţeles?
POMPIER II: îhî!
POMPIER I: Dar să le spui frumos, că ăştia toţi sînt boieri. Cum vezi că aprinde o ţigeră, te duci la el, saluţi, şi-spui: Vă rog să nu fumaţi aici, că nu-i voie... AuziPi Pe urmă stai ce stai, şi te duci iar şi-i spui: Vă roasă fumaţi pe sală. Asa-i ordin! Şi-atîta. Ai înţeles.'1
POMPIER II: îhî!
POMPIER I: Dar vezi, fii şi tu săritor. Dacă te roagă cineva de ceva, să-i dai un sca'un, mai ştiu eu ce, pune
şi tu mîna. Numai să fii cu ochii în patru la consemnul
de foc. înţeles?
IPOMPIER ii: 'ÎMI .
POMPIER I: Apoi eu mă duc la post, şi viu să te iau la
l sfîrşit.
IfPOMPîER II: Trăiţi, dom caporal!
(în vremea asta au intrat Autorul cu soita, lui. Caporalul .-iese.)
gSOŢIA: Tiens! Foarte interesant! TresJ Ţres!
j|AUTORUL: N'est-ce pas? Mi se pare că ăsta e decorul primului tablou... (--Scoate o ţigară-.). Am uitat brichetai J e suiş desole! Sînt dezolat!
fef
ISOŢIA: Semn rău, cherij

IAUTORUL: A! Să nu fim superstiţioşi! (Unui lucrător.)
l N-ai d-ta un chibrit?
ILUCRĂTORUL: N-am, domnule.
IPOMPIER II: Stai că am eu. (îi aprinde.)
IAUTORUL:. Mulţumesc, camarade!
ISOŢIA.: II a l'air gentil celui-lâ!
l POMPIER II (cine, salută): Vă rog să nu. fumaţi aici,
I că nu e voie!
IAUTORUL: Eram sigur! Pardon, camarade!
? SOŢIA: Dar el ţi-a dat să aprinzi...
J POMPIER II: Aşa am ordin.
|SOŢIA: Curios!
|AUTORUL: Civilites, dragă! Politeţe! (A stins ţigara.)
l SOŢIA: Peut-etre! Putem vedea decorurile pe dinăuntru?
{AUTORUL: Desigur! (Se uită la ceas.) Dar e curios că
! nu vin buchetele.
'SOŢIA: Pentru actriţe?
AUTORUL: Fireşte! Le comandasem pentru opt şi uite că-i aproape nouă! Şi ţiu cu orice preţ să le dau înainte,
POMPIER II: Vă rog să fumaţi pe sală. Asa-i ordin! .AUTORUL: Bine, camarade, dar am stins ţigara. IPOMPIER II: Aşa am ordin.
315
SOŢIA: Comme ii est bete, mon Dieu! Tu mai înţelegi ceva? E absolut idiot! Toujours la meme chose dans ce pays! Hai să vedem...
AUTORUL: Et puis, te duc în lojă la maman şi mă întorc pe scenă. • f
SOŢIA: Dar tu nu,vrei să vezi piesa?
AUTORUL: Ba da. dar mi-au spus toţi că se obişnuieşte ca autorii să stea pe scenă la premieră. Mai ştii? Poate au nevoie de mine! En tout caş, să respectăm tradiţia!
SOŢIA: En admettant qu'il y en a une!
(Vor să iasă, dar vine Directorul de scenă.)
SCENA 3
AUTORUL, SOŢIA, DIRECTORUL DE SCENĂ, apoi REGIZORUL
AU TORUL: Ah! Voilâ le metteur en scene. Mare lucru nu-i de ei, dar, oricum, trebuie să ţi-l prezint.
SOŢIA: Mais i] est tres bien Ie type! Şi ce tinerel!
AUTORUL: Cher ami, dă-mi voie să te prezint soţiei mele..,
DIR. DE SCENA: Doamnă, sînt încîntat. Daţi-mi voie să vă felicit pentru opera soţului Dv. şi să vă felicit anticipat pentru succesul ei, de care sînt sigur.
SOŢIA: Siriteţi foarte amabil. Şi eu vă felicit pentru ceea ce aţi făcut. Mi-a spus bărbatul meu că aţi făcut lucruri admirabile — decoruri splendide. Nu?
AUTORUL: Da da. Splendide.
BIR. DE SCENĂ: Am făcut şi eu ce se poate face aici cu economie. Aici nu se ştie ce înseamnă teatru, do?mnă. Aici trebuie răsturnat tot, trebuie deschise ferestrele... Sper că la anul am să am teatrul meu, şi-atunci o să fie altceva. Facem un pic de primenire, nu-i aşa, auto-rule? Aii-ai făgăduit concursul şi o piesă modernă.
SOŢIA: Dacă a promis, trebuie să facă. Voi avea eu grijă să-i amintesc.

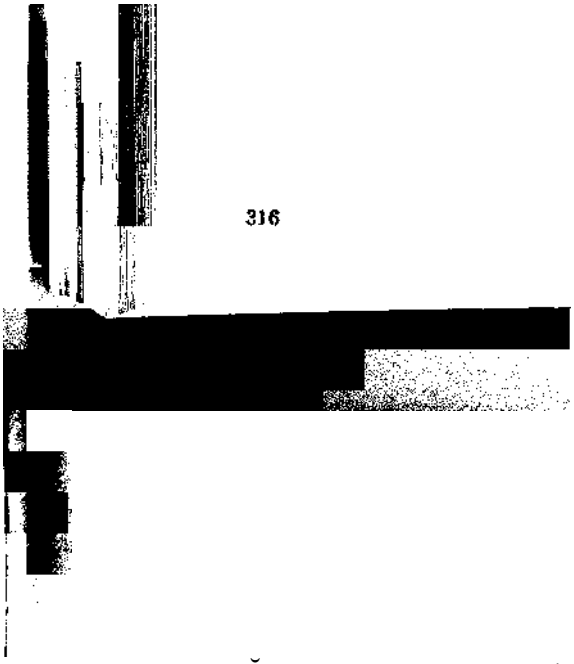

DIR. DE SCENĂ: Sînt încîntat. De altfel, spun drept, contez mai mult pe concursul doamnelor. Toate mişcările teatrale mari s-au făcut cu concursul femeilor. Aveţi mai multă înţelegere şi un entuziasm mai robust
decît al nostru, al bărbaţilor. Dacă vă interesează, am să-mi permit să vă pun în curent cu toate planurile
mele'.
SOŢIA: Cu plăcere, cu mare plăcere, nu-i aşa, eheri? AUTORUL: Da, da... SOŢIA: Să invităm pe domnul odată Ia un ceai... Vineri
am zi de ceai, şi dacă dv. aveţi plăcerea... DIR. DE SCENĂ: Dorinţa dv. e ordin! Vineri la 5 sunt
la poarta dv. (Vede regizorul.) Pardon! (Regizorului.)
E gata tot? REGIZORUL: Ba nu, că te-aşteptam pe d-tai Nu mă vezi
pe mine aici, ce mai întrebi? DIR. DE SCENĂ: Straşnică disciplină! Aş vrea să fiţi la
Berlin. REGIZORUL: Apoi de ce-n-ai stat acolo! Să mă înveţi
d-ta teatru pe mine? (Iese.) DIR. DE SCENĂ: Ascultă, eu cred că ar trebui... (Şi se
duce după el.) • '• SOŢIA: II est intelligent... şi foarte sigur de el! Are mare
talent, n'est-ce pas? AUTORUL: A! Oui. DIR. DE SCENĂ (Intordndu-se): Aţi văzut ce lipsă do
disciplină? Asta nu s-ar îngădui la Reinhardt. SOŢIA: La Reinhardt aţi studiat? DIR. DE SCENĂ: O! Desigur. Şi la ei, si la'Batty. Căra
peste tot. La unul singur ar fi fost primejdios, as fi
riscat să mă fixez într-o singură atitudine, şi eu caut
o atitudine proprie...
SOŢIA: A, da, desigur! Aveţi un aer de veritabil artist. DIR. 'DE SCENĂ: O, Doamnă! Eu n-am făcut cariera asta
de nevoie, am făcut-o fiindcă mi-e drag teatrul, fiindcă
văd ceva în el, o credinţă nouă... în ziua cînd oi avea
3lî
teatrul meu, o sa se vadă. Din nefericire, acum trebuie să las lucrurile să meargă pe drumul lor de plnă acum. In teatrul ăsta, fiecare face ce vrea. Nici o unitate, nici un ideal. Comerţ, pur şi simplu. O singură fiinţă care mai are idealuri e interpreta de astă seară, coana Mica... dar cu o floare nu se face primăvară...
SCENA 4

AUTORUL, SOŢIA, DIR. DE SCEXA, DIRECTORUL
DIRECTORUL: Ei, bravo, copii! Sîntcm toţi în păr! Bună seara la toţi. Doamna? Mi se pare că ne cunoaştem de la coana Irina. Ei, autorule? Facem un succes mare? Uite florile, ţi-au venii. Ei, nul băieţi, aici e domnul autor. Dumnealui. Ia, pompier, ai tu grijă de ele. Tine-le.
POMPIER II (le ia în nună si le line): Am înţeles.'
DIRECTORUL: A venit toată lumea?
DIR. DE SCENĂ: Da. Numai coana Mica nu venise încă. Ia să mă duc eu să văd...
DIRECTORUL: Nu, nu! Las-o în pace. Nu-i ştii meteahna? Nu trebuie s-o turbure nimeni la premieră. Vine cu trei ceasuri înainte şi învaţă rolul, se îmbracă singură, şi coboară cînd o cheamă soneria. Stai aici! A, uite că şi sună! A treia oară?
DIR. DE SCENĂ: Da.
DIRECTORUL: Să nu înceapă în nici un caz imediat. Să mai lase vreo zece minute.
AUTORUL: Tocmai bine. Aşteptam pe maman şi vreau să vadă tot, de la început. Dar hai să te plasezi în lojă, cherie. Fii bun să mă conduci, că nu mă pot descurca pe aici, da?
DIR. DE SCENĂ: O, cu plăcere.
SOŢIA: Şi dl. director, ca şi dl. meUour en scene să nu uite că sînt invitaţii noştri la un mic supeu.
DIRECTORUL: A, cu plăcere! Mîncare şi bani nu refuz
nici la bucurie, nici la întristare!
DIR. DE SCENĂ: Şi cum sîntem siguri că va fi bucurie... DIRECTORUL: A, da! Sperăm! Trebuie să sperăm...
La revedere... (Ies cei trei.)

SCENA 5
DIRECTORUL, POMPIER II, REGIZORUb, figuranţi şi artişti, care coboară în scenă.
DIRECTORUL: Ce ţii alea în mină, mă flăcăule?
POMPIER II: Aşa am ordin!
DIRECTORUL:'De la cine?
POMPIER II: De la dom caporal Stavrache.
DIRECTORUL: Mă, nu se poate!
POMPIER II: Zău!
DIRECTORUL: Şi ţi-a spus să stai cu coşurile în rnîriă?
POMPIER II: Mţ!
DIRECTORUL: Păi atunci ce ţi-a spus?
POMPIER II: Ei, lasă, ştiu eu ce mi-a spus. Nu mă lua d-ta pe mine aşa!
DIRECTORUL: Dar tu eşti deştept foc, flăcăule, şi un pompier trebuie să fie deştept foc! Dar pune-le jos. Aşa... Acum, de ce le-ai pus jos? m
POMPIER II: Aşa am ordin!
DIRECTORUL: Şi alt ordin nu mai ai?
POMPIER II: Să nu-i las să fumeze.
DIRECTORUL: Ei, bravo! Asta da! Să nu-i laşi să fumeze pe nici unul. Dar tu fumezi?
POMPIER II: Ihll
DIRECTORUL: Bravo! Ia de aici o ţigară, aşa. Şi aprinde.
POMPIER II: Lasă că am eu chibrit.
DIRECTORUL: Şi mai bine.

POMPIER II: Vă rog să nu fumaţi aici, că nu e voie.
319
DIRECTORUL: Lasă, mă, să fumăm, că nu ne vede nimeni. REGIZORUL (tulburat): D-le director, ştiţi că nu putem
începe.
DIRECTORUL: De ce?
REGIZORUL: N-a venit coana Mica pînă acum. DIRECTORUL: Nu se poate. Trebuie să fie în cabină la ea. REGIZORUL: Nu e. Am fost eu acolo. Cabiniera zice că
n-a văzut-o şi că acum un ceas a venit o fetiţă cu un
bilet de îa ea, să-i dea toate costumele din piesă. DIRECTORUL: Atunci, n-ai grijă, vine gata-mbrăeată
de-acasă. Face ea uneori de astea.. REGIZORUL: Pentru orice eventualitate, eu zic să-i dăm un telefon. DIRECTORUL: Nu, dragă, că-mi aprind paie-n cap cu
nebuno. Trebuie să pice ea dintr-o elipă-n alta. Are
chiar de la-nc'eput? REGIZORUL: Nu, tabloul al doilea, dar tabloul ţine cîteva
minute, e in faţa draperiei.
DI RECTORI: L: Adică ce:ar fi să... Rolul e mare? REGIZORUL: Nu prea, dar, oricum. Dacă se întîmplă
ceva, greu să scoţi pe cineva cu textuMn mînă... DIRECTORUL: Trebuie jucat cu orice preţ. Cauţi repede
o fată bună, şi eaută-1 pe Costică. Costicăăăl REGIZORUL: Mai încet, mai încet, că am ridicat cortina
«io reclamă şi se aude în sală.
DIRECTORUL: piesă. Cost.i
Da Jasă-i să audă, or să creadă" eă-i în
- SCENA 6 Aceiaşi, NENEA COSTICĂ, cu textul, şi AMOREZUL
NENEA COSTICĂ: La ordin! DIRECTORUL: Rolul coanei Mica e mare? NENEA COSTICĂ: Auleu! Uita-m-ar relele, era să fac un bucluc! Uite o carte de vizită de la dînsa.
320
DIRECTORUL: De la cine?
NENEA COSTICĂ: De la coana Mica. Eu eram aici, pe
scenă, după ce aţi venit Dvs. azi. DIRECTORUL: Eram sigur!... Bat-o mama fantuluil Extraordinar! Şi de ce nu mi 1-ai cfăt mai devreme,
omule? Eu-nici'n-o ştiu pe asta, care Dumnezeu o fi...
De ce nu mi 1-ai dat mai devreme! NENEA COSTICĂ; Ea mi-a spus să. vi-1 dau cînd cobor în
scenă.
DIRECTORUL: Apoi, desigur, la toate s-a gîndit. ba-mi strice frumuseţe de premieră!
SCENA 7
Aceiaşi, AUTORUL, DIR. DE SCENA, FETIŢA şi un CRITIC
DIR. DE SCENĂ: Ce-i? Ce s-a întîmplat?
DIRECTORUL: S-a întîmplat că am primit o veste dulce de la coana Mica. Iar a fugit cu unul!
DIR. DE SCENĂ (se repede la bileţel, îl ia, citeşte tremurînd): Nu se poate! Nu se poate... Dumnezeule, e îngrozitor!
AUTORUL: Qu'est-ce qu'il y a? Qu'est-ce qu'il y a?
DIRECTORUL: Cheschilia, că s-a dus dracului frumuseţe de premieră. Dar trebuie jucat cu orice preţ. Costică, în tine mi-i nădejdea. Şi, uite, domnule, că mai face şi pe mărinimoasa dumneaei, vrea să ridice noile generaţii. Unde-i asta, domnule, s-o văd şi eu... O şlie cineva?
NENEA COSTICĂ: O ştiu eu, mi se pare. Era azi cu una... Uite-o colo! Ia vino încoa, fetiţo.

D-ta ai învăţat rolul cu coana Mica?
DIRECTORUL: Cum să joace asta, domle, nu vezi că miroase a lapte? Cîţi ani ai tu, fată?
FETIŢA: Optsprezece!
321
DIRECTORUL: Ei, poftim! Rol principal! De cînd ai ieşit
din Conservator? FETIŢA: De un an.
DI RECTORUL :*sRol principal! După un an... La optsprezece ani... Dar ne trâzneşte Dumnezeu cînd o auzi! NENEA COST1CĂ: Păi atîta trebuie, să aibă şi rolul, d-le
director. DIRECTORUL: Ia lasă-mă în pace, domnule,.cu prostii
de astea! De. glume îmi arde mie? Dar fie, domnule,
cît de bătrînă, dar să nu-mi transforme mie teatrul în
producţie de Conservator... Ce ne facem? AUTORUL: Mă rog, ce s-a întîmplat? A murit cineva? DIRECTORUL: Mai rău, domnule! Ţi-a fugit interpreta
principală.
AUTORUL: De ce a fugit? DIRECTORUL: Dar dracu ştie. Pesemne că s-a amorezat
iar de cineva... • AUTORUL: Pas possible!
DI REC'l ORUL: Ba da! Că sre obicei să se amorezeze mereu. AUTORUL: Nu vorbesc de asta. Vorbesc de fugit, Eu cred
că asta e o cabală făcută de confraţi! Da, da! Şi-atunci
ce facem ? • DIRECTORUL: De unde vrei să ştiu? E îngrozitor! Sala.
plină ca niciodată şi, poftim, bucluc. (Directorului
de scenă.) Tu ce /ici, băiatule? Dl R. DE SCENĂ: Ce să mai zic? îmi vine să mă sinucid.
D-ta nu ştii ce înseamnă asta pentru mine! DIRECTORUL: Ba ştiu, dragă, ştiu! Am trecut şi eu prin
astea... Dar ce Dumnezeu facem... Ce facem? FETIŢA (încet lui nea Costică): Mi s-au tăiat picioarele,
nea Costică.^ Nu mă lasă să joc, ferească Dumnezeu! NENEA COSTICĂ: Cine n-are bătrîn să-şi cumpere, fetiţo!
In cin-i minute ai intrat în scenă.
DIRECTORUL: Amorezule, tu ce zici de toată intîmplarea
a sta ?
AMOREZUL: Dar ce s-a întîmplat?
322
CRITICUL (venind repede): E adevărat? Cum se poate, domnule? Să facă una ca asta? Extraordinar! S-a răspîndit zvonul In sală, într-un minut spuneţi lumii ce faceţi, că pleacă. Au si început să iasă pe culoare.
AMOREZUL: Dar ce s-a întîmplat?
AUTORUL: Trebuie să fie o cabală aranjată de confraţi. A" fugit coana Mica.
AMOREZUL: Foarte bine. Atunci nu jucăm. Se amînă premiera şi o dăm altădată mai bine preparată. Că de asta trebuie să fi plecat coana Mica, nu-i aşa, nea Costică? Nu ştia o boabă...
DIR. DE SCENĂ: Crezi?
AMOREZUL: Sigur.
DIR. DE SCENĂ: Da, dar a lăsat o fetiţă preparată de ea să joace în locul ei. A fost premeditat tot.
AMOREZUL: Cabotina! Ca să iasă fata rău şi să vină ea să arate pe urmă ce poate! Trebuie amînată premiera cu orice preţ!
AUTORUL: Se poate amina?
AMOREZUL: Trebuie să se poată. Vrei să-ţi cadă piesa?
AUTORUL: Are dreptate... Dacă ştiam aşa, n-omai aduceam pe maman. Ah, ce plictiseală!
DIRECTORUL: Uite cine se plînge de plictiseală! Ce să zic eu? Atunci, să amînăm

premiera...
AUTORUL: Da, da. Eu aşa zic!
DIRECTORUL: Bun!
FETIŢA: Nea Costică, ieşim...
NENEA COSTICĂ: Ssst! Cată-ţi de treabă!
AMOREZUL: O amînăm pe o săptămînă, două...
AUTORUL: Aşa de mult? Şi eu, care voiam să plec joi la St. Moritz!
AMOREZUL: Pleacă d-ta, că o jucăm noi şi fără d-ta!
DIRECTORUL: A, nu, dragă, asta nu vreau eu. Vreau să fie aici, să-mi întărească succesul. Ei, va să zică, amînăm? Uite ce-i, autorule: eu trebuie să dau în seara asta banii înapoi, va să zică pagubă, şi reţeta
323
eu am vîrît-o în montare, aşa că n-am de unde.
Dă-mi 65 de mii de lei. AUTORUL: De ce?
DIRECTORUL: Ca să pot amina, altfel nu pot. AUTORUL: Dar n-am la mine... DIRECTORUL: Trimiteţi acasă, să-ţi aducă... AUTORUL: Am la bancă. DIRECTORUL: Atunci nu pot să amîn. AUTORUL: Darcumaisăjoci? DIRECTORUL: Nu ştiu, o pun pe fetiţa asta, ori scot alta
cu textul în mînă... Alegeţi.
NENEA COSTICĂ (felitei): Se-apropie, se-apropie... AMOREZUL: Da, dar mai întrebaţi-mă şi pe mine... Eu
nu primesc să joc cu o începătoare, cînd nici n-am
repetat cu ea... Coana Mica rnă ajuta, dădea nerv,
actriţă mare în sflrşiţ... DIRECTORUL: Da, dar â murit! AMOREZUL: Şi-acum are să moară piesa. Eu refuz să joc
în asemenea condiţii... Nu pot să mă compromit... DIRECTORUL: Zău? AMOREZUL: Şi d-ta, domnule, ai dreptul să te opui. E
piesa d-tale! Numele d-tale! Vrei să te faci de rîs?
Nu se poate!
AUTORUL: Atunci mă opun şi eu! FETIŢA: S-a dus, nea Costică! NENEA COSTICĂ: Vine, vine! Acuş vine!
(încep aplauze în sală.) REGIZORUL: Ce facem, d-le director? A început publicul
să facă gălăgie! - . • DIRECTORUL: Să facă! REGIZORUL: Da! Dar noi ce facem? DIRECTORUL: Uite ce facem: se scoate piesa de tot. Să
vie casierul aici, imediat. AUTORUL: Ce înseamnă asta? Adică cum? DIRECTORUL: Nu o mai joc deloc! Şi d-ta... Să se dea
banii înapoi la public şi regizorul să anunţe în sală
324
că peste jumătate de oră se joacă „îndrăgostita".
Aj decorul aici şi actorii sînt toţi. Să se schimbe
decorul!
^AMOREZUL: Dragă directore... AUTORUL: Dar eu n-am vrut să spun asta... tCRITICUL: Uite, domnule, ce teribil om eşti! REGIZORUL: Lasă cortina de reclamaşi demontaţi decorul!
Se pune „îndrăgostita". FETIŢA: S-a dus, nea Costică! .NENEA COSTICĂ: Acum vine mai al dracului. DIRECTORUL: Dar de ce nu vine casierul odată? Să se
mai ducă cineva după casier. AMOREZUL: Staţi, domnule, nu- demontaţi! Directore, dar înţeleg» că noi... , AUTORUL: De ce te superi? DIRECTORUL: Se joacă, ori nu se joacă? AUTORUL: Sînt disperat! AMOREZUL: Şi eu! DIRECTORUL: Şi eu! Dar trebuie să se joace! Acum!

Gata! Sună în sală! NENEA COSTICĂ: Uite c-a DIRECTORUL: Costică! în
ştii, ori nu ştii? FETITA: Ştiu, d-le director!
DIRECTORUL: Nu mă faci de rîs? -^ FETIŢA: Mă faceţi să-mi fie frică! DIRECTORUL: Dacă salvezi situaţia,te-a văzut Dumnezeu!
Auzi? Şi eu mă ţin de cuvînt! Hai, toată lumea la
locuri. Nu se mai anunţă nimic în sală. Ştie toată lumea.
(Se aude gongul, schimb de lumină, zarva încetează.) CRITICUL: Mă duc in sală, că sînt teribil de curios să văd
ce iese din harababura asta!
(Iese; semnale, trompete, surle, fanfare, al doilea gong.)
NENEA COSTICĂ (directorului): Aţi aranjat-o, domnule director!
venit!
tine mi-i nădejdea! Fetiţo,
t
DI RECTOR UL: Dar ce, credeau ei că-si fac chef u! cu mine?
Hm! Ai grijă de fa ta!
NENEA COSTICĂ: Ca Dumnezeu! (Şi a dispărut în adine.) DIRECTORUL: Fetit o, ia un scaun. (14 dă.) Şi stai! Să fii stăpină pe tine, şi obraznică! Publicul e-un dobitoc, care n-aşteaptă deci t să-1 tragi pe sfoară. Şi asta-i meserie de femeie! Mai, să te văd cît eşti de femeie! Succes!
(O tapotează pe obraz şi dispare, în acelaşi 'timp,, din umbra unor decoruri, un baie'ei timid, grimat cu oarbă, se apropie de fetiţă. Pe scenă, la public, se joacă un tablou întreg.)
SCENA 8 BĂIATUL, FETIŢA, POMPIER U
BĂIATUL: Am aflat, mi-a scris unchiul, tot. Şi-acum, ştie tot teatrul la noi... Am venit într-un suflet, grimat, aşa cum sînt. Nu se putea să nu viu şi să nu-ţi urez succes. Vezi cît ne iubeşte unchiul—pe amîndoi. Tot ce-a făcut, de dpagul iubirii noastre a făcut... Şi tu să nu-mi spui nimic!
FETIŢA: M-a rugat să nu spun absolut la nimeni.
BĂIATUL: Nu-mi pare rău... Surpriza e şi mai mare! O să ai succes! Da, da! îmi spune mie inima că o să ai succes... şi dragostea mea nu poate să mă înşele. Dacă ei şti cum te iubesc.,. Te iubesc aşa de mult, aşa... (Şi nu mai poate spune.) Eu trebuie să mă întorc la teatru, mi-e frică să nu-mi vie scena. Te rog spune-mi că mă iubeşti puţin şi tu, măcar acum, că rnîine ai să fii poate actriţă mare, şi eu tot aşa cum sînt.
FETIŢA:,Dar nu. Tu ai să ai viitor frumos.
BĂIATUL: Nu, nu cred... Mie unchiul nu mi-a spus niciodată nimic. El numai de tine vorbeşte. Dar nu-mi pasă, să ajungi tu rnare! Chiar dacă n-ai să mă iubeşti.

FETIŢA: Dar te iubesc,
BĂIATUL: Şi chiar dacă n-ai să mă mai iubeşti, sa nu mă alungi... Am să stau lîngă tine, să te-ajut, să ai succes, să fii mare! Eu aşa te iubesc, pentru tine, -să-ţi fiu de folos.
FETIŢA: Dragul meu, dar tu plîngi...
BĂIATUL: Plîng, pentru că sînt fericit, că ţi-am fost de ajutor cu ceva, nu eu, unchiul, dar, oricum, ai putea să spui că tot eu sînt, nu-i aşa? El de dragul meu a făcut tot, aşa cred.
FETIŢA: Sigur că da. Şi aşa are să facă şi cu tine, ai să vezi... l BĂIATUL: Nu, cu mine'nu. N-are încredere... Dealtfel, n-am nici eu. Dar nu-i nimic. Dacră mă iubeşti tu puţin, puţin de tot, nu-mi pasă, măcar de-aş rămîne o viaţă întreagă să joc roluri de servitor... Aussi? Numai să mă iubeşti.
FETIŢA: Te iubesc! Dac-ai şti ce încredere îmi dai! Ce bine ai făcut că ai venit... Mi-era aşa de frică, şi acum s-a dus deodată...
BĂIATUL: Aşa au să se ducă toate supărările, dacă arsă mă iubeşti... Auzi tu? Acuma mie

mi-e frică... Uite cum îmi bate inima...
FKTIŢA: De ce ţi-e frică?
BĂIATUL: Nu ştiu. Mi-e frică aşa, fără pricină. Dar nu-i nimic. Dacă ai să fii tu fericită, ani să'fiu şi eu fericit, în felul meu. Acum mă duc! La revedere şi succes, succes mare, cît dragostea mea de mare... Şi după spectacol, viu să te iau, da? N-o să-ţi fie ruşine, ţie, artistă mare, să umbli la braţ cu un 'băieţaş necunoscut de nimeni...
FETIŢA (îl ia, violentă, de păr): Răule!
BĂIATUL: Trage, trage cît poţi de tare, să simt că frica mea e o prostie fără rost, care te supără... Aşa... Sărut minutele care-rni fac rău... Şi-acum, mă duc. Dar lasă-mă să te sărut, vrei? Nu, repede, că nu ne vede. (Sărută.) Ne-a văzut! Nu te superi, camarade. Eu sint logodnicul dumneaei...
327
POMPIER II: Ştiu, ştiu, mi-a spus dom caporal Stavrache,
aşa-i joaca! BĂIATUL: Aşa-i! Auzi tu, dragoste? Aşa-i joaca! încă
o dată! (O sărută.) Şi succes, succes, succes... Toată
seara numai aşa am să spun încoace: succes... (Iese în
goană.)
SCENA 9 FETIŢA, POMPIER II
POMPIER II: Ia ascultă! Dar de ce nu te îmbraci ca femeile,
cu fustă?
FETIŢA: Cu mine vorbeşti? POMPIER 11: îhli! FETIŢA: Aşa trebuie aici.
POMPIER ii: Aha, da! Dacă — acela-i logodnicul d-tale? FETIŢA: Da.
POMPIER 11: Ei, ce să-i faci. Fiecare cu partea lui. FETIŢA: Dar ce, n u-ţi place?
POMPIER: r
Ai... cam pirpiriu...
FETIŢA: E tînăr!
POMPIER II: Eh, pe dracul! Are o barbă cît tata! Pune-1
măcar s-o rada! FETIŢA: Dar n u-i barba lui! POMPIER II: D-apoi că nici a mea...
FETIŢA: E lipită aşa. ca la teatru. Se lipeşte cu un fel de c-lci! . .
POMPIER II: Iote-te drăcie! Aşaaa? PQI, aici îi drăcovenie mare. domle. Eu a iu să mai cer să viu, că mie-rni place. Asta trebuie să l ie un Fel de Viclein... cum e pe la noi de sărbători... Lucru tare frumos. Şi aduce? Aduce bine?
FETIŢA: La unii mai mult, la alţii rnai puţin..
328
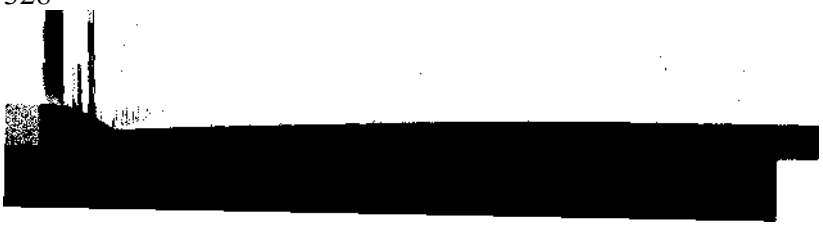
r POMPIER II: Păi asta nu se cade, că la noi se împarte frăţeşte. Eh! Poate unde sînt alte locuri... se schimbă si obiceiul. v (Surle, trtmbiţi.)
SCENA 10
Aceiaşi, REGIZORUL şi AMOREZUL, apoi DIR. DE SCENĂ şi CONU IORGU
REGIZORUL: Hai! Hai! Că a intrat Dezideriu! Acuma ţi vine rîndul. (Urmăreşte pe text.) La. replica: Trăiască Dezideriu, al taberelor suflet!
AMOREZUL: Da, ştiu... Tu ce zici de fetiţa asta?
REGIZORUL: Măcar să spuie rolul...
AMOREZUL: E bătaie de joc... Asta-i clasă de Conservator, teatru de diletanţi. Dobitocul cela de director habar n-are de interesul lui. In loc să aibă piesa preparată bine...

REGIZORUL: Bagă de seamă!.
AMOREZUL: Ei, stai, ce te grăbeşti! Nu mă anunţă fanfara?
REGIZORUL: Da de undo?
AMOREZUL: Cum se poate? Doar eu sînt Caligula!
REGIZORUL: Acum nu eşti împărat, domnule. Eşti "soldat, ca ceilalţi. Fii gata!
AMOREZUL:' Nu mă-nvăţa tu pe mine! Dacă nu pui fanfara, nu intru şi gata! Eu vreau să am intrare frumoasă. Nu intru, pe onoarea mea! Dacă nu iau aplauze la intrare, î'nseamnă să ratez rolul!
REGIZORUL: Fir-aţi ai dracului! Fanfara! (începe fanfara.) Ei, haide, intră!
AMOREZUL: Las-o să cînte, că zice frumos!
(Năvăleşte directorul de scenă.)
326
DIR. DE SCENĂ: Ce-i asta, domnule? De c» ciuta .acum
fanfara?
AMOREZUL: Pentru mine, domnule! Ani cerut eu! DIR. DE SCENĂ (regizorului): Dar nu ţi-»m spus că aici
nu-i fanfară? AMOREZUL: D-ta să spui la elevii de Conservator... Uite,
spune-i dumneaei, na mie. REGIZORUL: Intră odată! AMOREZUL: Stai puţin! AUTORUL: S-a Intîmplat ceva? Da? AMOREZUL: Acum... Aşa... Şi să vezi aplauze!
(Intră, nu.se aude nimic) AUTORUL: De ce tace? Trebuie să tacă? REGIZORUL: Nu, dar trebuie să vorbească întîi sufleurul! AUTORUL: Daa? Să nu rîdeţi de mine. Ştiţi, eu sînt foarte
dezorientat pe scenă. Eu sînt deprins să fiu spectator. REGIZORUL: Pardon! Ei, patricienii şi senatorii! Hai —
şi d-ta, nene lorgule... (largii intră.) Vă vine rindul...
La replica: Să intre delegaţii de la Cetatea Romei! DIR. DE SCENĂ: Nene lorgule, scoate ceasornicul de la
mină, că se vede. CONU IORGU: E de aur!
DIR. DE SCENĂ: Da, dar romanii n-aveau ceasornice! CONU IORGU: îi priveşte! Şi pe urmă, e cadou de ia ne-
Arastă-mea. Cu ăsta pe mînă mor. DIR. DE SCENĂ: Se vede din saiă! CONU IORGU: Pare o brăţară. Şi vine frumos! DIR. DE SCENĂ: Dar romanii nu purtau brăţări! CONU IORGU: Dar abecedarul nu vrei tu să mă-nveţi.
băieţaş? Lasă mata chestia asta! Invaţă-i pe cei mai
tineri. Uite pe dumnealui de pildă... Noi nu ne speriem
de Reinhardtul dumitale, că era actor mai prost ca
mine... Ce părere ai matale? REGIZORUL: Intră! (Şi-i dă brtnci in scenă.) Tu, atene
la cortină. Se ridică la al doilea gong. Maşinişti, atenţii
la schimbare! Podul, eşti treaz? Aşa. Electrica! Fact
330
schimbarea de lumină pe întuneric în sală. Auzi? Domnişoară, fii gata! Intrarea pe aici. (în scenă, lorgu: Caligula trăiască! Al nostru împărat! sînt aplauze. Feti'a, palidă, s-a ridicat.)

SCENA 11
Aceiaşi afară de Regizor, care a dispărut, învălmăşeală de oameni, glasuri. Două minute, cît

ţine schimbarea, regizorul va improviza un cprus de glasuri, inerent unei schimbări de decor între tablouri. Figuranţi, în parte schimbă costumele. Unii pleacă, alţii vin.
AMOREZUL: Văzusi, nene lorgule, ce public stupid? Nici
o aplauză! Ciocoirne infectă. Ţi-e şi scîrbă să joci.
AUTORUL: Ei, ce zici, prinde? .CONU IORGU: ...Mucigai!
AUTORUL: Comrnent? Ce-aţi spus?
AMOREZUL: Cred, cred... Dar pînă se dezmorţeşte publicul... Să-1 vedem... (Un gong.) Acum sînt în scenă. Bine că stau pe tron. (Iese.)
REGIZORUL: Electrician! Aprinde soarele, domnule! Toată lumea în scenă? Domnişoară, fii gata! Nene lorgule, în scenă.
CONU IORGU: Va să zică, nu-i chip să tragă nen-tu un
fum de ţigară!
REGIZORUL: Ridic cortina! CONU IORGU: Ei, gata, tătarule! (încet, celorlalţi.) Acu să te-aţii grozăvie... 'Ce o să fie... Tu fii lîngă cortină.
Cum se poticneşte treaba, jos cu cortina, auzi? REGIZORUL: Lasă, nene lorgule, că ştiu eu cum »e rezolvă
astea... Gata!
(Alt gong.)
331.
SCENA 12 FETIŢA, REGIZORUL
FETIŢA (îşi face cruce): Doamne ajută-mă! REGIZORUL: Hai, hai! Nu-ţi fie frică. Dă o dată dis
mîini ^zdravăn şi gata! îl ştii? FETIŢA: îl ştiu şi prin somn! REGIZORUL: Asta-i principalul! N-avea nici o teama,
auzi? Eşti începătoare, n-are nimeni pretenţii de la
d-ta, să-1 spui, şi ai ieşit faţa curată. Unde mai pui că
faci un sacrificiu, nu? FETIŢA: Mulţumesc. Numai d-ta îmi mai dai un pic de
curaj. Toţi ceilalţi se uitau la mine ca la o duşmancă. REGIZORUL: Dar mai dă-i dracului pe toţi... Şi gata.
Intrarea la replica... FETIŢA: „Şi Zeii se răzbună cu aprigă mînie,
Pe cei duşmani domniei şi stăpînirii mele..." O ştiu. REGIZORUL: Ei, bravo! Dacă ştii tot aşa, merge strună.,..
Ei, hai, hai, nu mai tremura... Costumul îţi vine bine,
şi-i foarte frumos. FETITA: De la coana Mica! REGIZORUL: A făcut şi bătrîna un lucru bun odată! Şi
eşti bine grimată... Eh, atenţie!... Tu, Moritzl Tună!
încet, încet, tună mai tare, Moritz! Trăzneşte! Moritzl
Succes şi intră!
(Fetiţa intră in scenă.)
SCENA 13
Aceiaşi, fără FETIŢA, vine DIRECTORUB
DE SCENA Rumoare în sală, DI R. DE SCENĂ: Ce-i asta?
REGIZORUL: S-a clătinat ceva în sală... Pesemne că d cuta publicul... Sssst! Atenţie!
332
AUTORUL: Ce s-a intîmplat?' (Regizorul îl ţiştuieşte.) C.e s-a întîmplat? E bine?
REGIZORUL: Bine, bine!
AUTORUL: E ea în scenă? Daa? C'est interessant! Pe unde pot să văd? D-ta nu vrei să vezi? (Se uită pe o gaură în decor.)
DIR. DE" SCENĂ: Ce vă interesează? N-am învăţat-o eu, n-am repetat cu ea... Şi-apoi, la asta mi-e mie gîndul?

REGIZORUL: Ssst! Vă rog, linişte! Da ştii că nu spune rău? Dar mi spune rău deloc! Ia stai, domnule! (Ja un scaun, face gaură in decor şi se uită.)
DIR. DE SCENĂ (ciuleşte urechea'): Bun glas are! Ia stai!
(Se uită pe o gaură in decor.) Ştii că merge? Are toate
| intonaţiile mele! I le-a dat Mica, coana Mica. Ba nu!
l Uite, asta-i intonaţie pe care n-o făcea... A! Asta a
£.' -venit pe la repetiţie...
REGIZORUL: Ssst! Uite ce bine se ţine! Ei, bată-te norocul de pustiu!
DIRECTORUL: Cum merge?
REGIZORUL: Bine, bine!
DIR. DE SCENĂ: Destul de bine.
DIRECTORUL: Copii! De-o fi cum i-a fost intrarea, par-tida-i cîştigată! Uite-aşa a prins publicuj. A intrat furtună, ca o căprioară gonită... Şi frumoasă, pe scenă, ceva teribil, cîştigă enorm la lumina rampei. Te pomeneşti drăcie... Şi glas bun, şi gest sigur... Ia ascultă... Ia auzi ce accente... (Aplauze furtunoase în sală.) Ce-i asta ?
REGIZORUL: Aplauze la scenă deschisă, la paragraf! Asta-i lovitură!
DIRECTORUL:, Ce inspiraţie am avut, nu? Nu m-am înşelat eu cînd am văzut-o!
DTR. DE SCENĂ: Şi toate intonaţiile mele.....
AUTORUL: Si ce frumos sună versurile, nu? Quel dommage!
DIRECTORUL: De ce dommage?

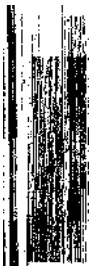
AUTORUL: Că nu se joacă în franţuzeşte... că piesa în
franţuzeşte a fost scrisă, şi a tradus-o nevastă-mea.
In franţuzeşte suna splendid... REGIZORUL: Ssstt! Linişte! Să vedem de-acum încolo!
Aici e greul!
(In vremea asia, Pompierul II se apropie de director şi-l bate amical pe umăr.) DIRECTORUL: Ce-i? POMPIER II: Ce-i acolo? DIRECTORUL: Se bat doi, n-auzi cum ţipă? POMPIER II: Nu te speria, e di joacă! DIRECTORUL: Zău? POMPIER II: Ihî! Mi-a spus dom caporal Stravrache.
El a mai fost pe-aici. DIRECTORUL: Bun, bun. Acum ia coşurile si stai cu ele!
(Pompier II ia coşurile cu flori şi stă cu ele.) REGIZORUL: Bine, bine! Foarte, foarte bine!
TOŢI: Bine! Bravo! Uite, domnule, ce frumos spune!
(Aplauzele se repetă, dar mai scurt.)
REGIZORUL: I-a tăiat aplauzele, măgarul de Caligula! DIRECTORUL: Se putea altfel?
REGIZORUL: S-auzim... A intrat în scena cea rnare. DIRECTORUL: E formidabilă! Pur si simplu formidabilă.
Să ştiţi că biata coana Mica a făcut asta de dragul
fetii'! DIR. DE SCENĂ: Nu-i aşa? Nici nu s-ar putea altfel. Atîta
abnegaţie... Şi se vede că a muncit cu fata! Frumos
gest de actriţă mare! Europeană! REGIZORUL: Talentul fetei, domnule! De la Aristitza Romanescu n-am mai pomenit aşa glas. Ia ascultaţi!
Sssst! Ei? DIRECTORUL: Dar ia uitaţi-vă la public, uitaţi-vă cum
s-au plecat toţi înainte, parcă ar voi să sară peste

scaune! DIR. DE SCENĂ: Adevărat! Auzi? Intonaţia mea l

AUTORUL: Eu cred că le place foarte mult piesa. DIRECTORUL: Phii! Ce zi bună am avut eu astăzi, domnule! De cînd visez să descopăr un actor mare. Uite că • a venit. Asta în doi ani de zile zboară sus de tot, j dacă stă la mine!'
BIR. DE SCENĂ: Cu asemenea element, da! Ţi-e drag să j lucrezi! Fac minuni cu ea.
'AUTORUL: Mă giadesc să traduc si cealaltă piesă... [RECTORUL: Ia mai tăceţi!
SCENA 14 Aceiaşi, BĂIATUL
[BĂIATUL (se duce la Pompier II): Ce-i pe aici? ţ POMPIER II: Bine, ce să fie?
'"BAIAI UL: Ce se aude? Domnişoara care era adineaori aici
unde e? în scenă?
POMPIER II: Nu ştiu. Şi-a făcut cruce şi s-a dat după perdea cînd a bocănit cu tabla asta! '
BĂIATUL (ascultă): Da... mi se pare că e ea! E în scenă,
nu? - •
POMPIER II: întreabă pe dumneaior, că eu nu ştiu unde vine.
gBĂIATUL: Dar aplauze n-au fost?
POMPIER II: întreabă pe dumnealor, că eu nu-s de aici. E.u "slnt pompier.
BĂIATUL (ascultă radios): Auzi... auzi... ce bine zice! POMPIER II: Păi da, dacă-i aduce! «„ (Aplauze furtunoase. Urale. Strigăte de bravo! Ca dintr-o
sală plină, ridicată în picioare. Toată scena trepidează
de entuziasm.)
335
SCENA 15
Toţi cei dinainte. CRITICUL
DIRECTORUL: Ei, copii, asta-i lovitură mare; mare! Mare de tot. Şi piesa d-tale, autorule, se joacă de 50 de ori, numai pentru fetiţa asta...
REGIZORUL: Ssst! Că mai are el cîteva versuri...
DIRECTORUL: Dă-1 dracului de molfăit. I-auzi, aplauze! I-auzi ce aplauze! De cincisprezece ani de cînd am teatrul ăsta, n-am auzit asemenea aplauze! (Aplauzele scad si cresc, scad şi cresc.) Unde te duci?
REGIZORUL; Să-i spun să nu iasă cumva acum...
DIRECTORUL: Las-o, domnule, să iasă dacă o cheamă. Măreşte succesul! Să iasă.
DI R. DE SCENĂ: Nu trebuie! în străinătate nu se" permite aşa ceva. Nu e bine!
DIRECTORUL: Dar e. bine la casă! A intrat, .nu? I-auzi?!
CRITICUL: Unde-i. domnule, unde-i? Să cad în genunchi în faţa ei. E ceva neînchipuit. Dacă a ridicat în picioare o sală de sdrboşi ca ăştia. (Vede pe autor.) Pardon! Ce vrei! Entuziasmul! M-a înnebunit, pur şi simplu. Presa .e în al zecilea nor! O să ai o critică, o să aveţi toţi. că pe.toţi vă trage după ea, de o să crape toate teatreie de necaz! Celebră într-o seară, pur şi simplu! Să vezi ce articol îi scriu eu mîine, ai să zici că ai pe Duse în teatru. Şi pe merit. Şi frumoasă, şi tînără, şi tot ce vrei!
REGIZORUL: Ssst! Mai încet, că se joacă!
CRITICUL: Zău? Mai-e ceva?
DIRECTORUL: Dobitocul ăla de amorez mai are cîteva versuri.
CRITICUL: Praf 1-a făcut! Abia astă seară s-a văzut ce lipsit de talent e — cînd a avut lingă el un talent sadea. Şi ce bine că s-a isprăvit odată cu legenda stelelor... Pe toate le-a îngropat! Generaţia nouă, domnule,

trebuie ridicată. Da, să ne mai ierte cu experienţa bătrînilor. Să se isprăvească odată şi cu monumentele astea istorice, domnule. Ne-am lehamisit, pur şi simplu.
DIRECTORUL: Păi eu n-am spus întotdeauna să ridicăm actori! Daţi-mi ajutor şi voi, presa, şi în două stagiuni am isprăvit cu cei vechi... Nu pot avea curajul oricînd să fac ce-am făcui in seara asta... Acum am nimerit-o, dar pot să fiu eu sigur totdeauna?
CRITICUL: Va să zică recunoşti?
DIRECTORUL: Ce să recunosc?
CRITICUL: Că afacerea asta era pusă la cale din vreme... Teribili sînteţi voi, oamenii ăştia din teatru.
DIRECTORUL: De, dragă! Facem şi noi ce putem.
CRITICUL: Miza în scenă a reuşit. Asta-i tot... -Bine ai aranjat-o... Că aia a fugit... că a lăsat pe alta... Şi pac cu măciuca în capui publicului. Păi aveau dreptate băieţii să se mire. Cum era să lase baba pe alta în locul ei? Se putea? Te felicit din toată inima. Seara asta rămîne memorabilă în istoria teatrului. Şi ai să vezi că rămîne şi piesa ăstuia, care, fie vorba între noi, nu face două parale.
DIRECTORUL: Dragă, eu, aţi văzut, am făcut tot ce-am putut să i-o scap!
CRITICUL: Slavă Domnului! Dacă s-o mai plînge şi ăsta, apoi chiar merită împuşcat. Am auzit că nici nu-i scrisă de el, cică a scris-o nevastă-sa. E adevărat?
DIRECTORUL: Eu, dragă, nu mă pricep la asta. Eu cu ai mei, aici, fac*ce pot — afară, treaba lor. Mă duc acum să văd fata dincolo, că îi măresc leafa, o surpriză — face!
CRITICUL: Bravo! Şi ad-o încoace, s-o felicităm. (Directorului de scenă.) Să trăieşti, mă! Ce-ai făcut e mare lucru! Aţi lucrat cu taina, cu învîrteala, treaba voastră, dar a ieşit regia ta, decor frumos. Asta ştiam. Dar le-ai pus capac la toţi cu fetiţa asta. Primul tău punct

de program a început. Teatru nou şi actori noi. Generaţie tînără.
DI R. DE SCENĂ: Ce vrei? Nu sînt şi eu tlnăr?- A urmat
toate indicaţiile şi uite că a ieşit bine. CRITICUL: Dar amorezul a fost prost... DIR. DE SCENĂ: Păi, ce să-i fac, dragă, dacănum-ascultă?
Actor mare! Stea!
CRITICUL: A început să cam fie stea căzătoare... Şi piesa e interesantă. Aaaa! Dă prilej de creaţii... Nu-i aşa? DIR. DE SCENĂ: Eu de la început, am spus... AUTORULT Foarte amabil, îmi pare bine că v-a plăcut... f Aplauze multe, apoi ropot nebun. Căderi şi ridicări de cortină. Se aude clar: ..Bravo Drusila". apoi: „Autorul!".) DIR. DE SCENĂ: Intră în scenă, autorule! Te cheamă! AUTORUL: S-a întîmplat ceva? DIR. DE SCENĂ: Nu, nimic. Te cheamă publicul. AUTORUL: Da, dar eu voiam să dau flori. DIR. DE SCENĂ: Le dai pe urmă! Du-te, du-te! REGIZORUL: Intră în scenă, domnule!
(Şi-i face vtnt In seenâ. Cortina se lasă şi se ridică- mereu.)
SCENA 16 »
DIRECTORUL DE SCENĂ, CRITICUL, apoi AMOREZUL
CRITICUL: Dar ăsta-i dobitoc rău!
DIR. DE SCENĂ: Da!
CRITICUL: Şi putea să scrie o piesă mai bună, fie vorba
între noi. Ce e bun în ea a luat, şi ce-i a lui e prost. DIR. DE SCENĂ: Asta îi spuneam şi'eu directorului. Ei,
bine, ce pretenţii poţi să ai? E prima piesă... AMOREZUL: Curios public, nu? Şi enervent! Cînd ţipă
ca bezmeticii, cînd tace de moarte! S-au aplaudat
pasagii fără nici un rost, şi altele, unde era sigur,

338
nimic. Foarte curioasă ciocoimea asta. Ei. domnule critic, cum vă place?
CHITICUL: Merge, merge.
AMOREZUL: Ce vrei, piesa!
CRITICUL: A, da! Sigur!
AMOREZUL: Fetiţa a fost bine, nu? Pentru o începătoare, •" chiar foarte bine.
CRITICUL: Admirabil!
AMOREZUL: Da? Da, da se poate! Din scenă insă, pentru partener, are un cusur: nu ajută! Nu dă nerv! Uite. eu m-am resimţit! Eu am ajutat-o mai mult decît îmi era îngăduit. Era şi datoria mea, dar mi-am sacrificat multe lucruri bune, ca să-i acopăr stîngăciile. Ce vrei, : „noblesse oblige".
SCENA 17
Aceiaşi. DIRECTORUL, FETIŢA, NEA COSTICĂ, SOŢIA
NENEA COSTICĂ: Ce-i, băiatule? Ce se aude pe-aici?
BĂIATUL: Pling de bucurie, unchiule! Triumf! Nu succes! Triumf!
NENEA COSTICĂ: Nu-i aşa? Bravo ei! Eh, şi să-i fie de bine. Să nu zici c-o iei fără zestre. Asta e zestre mare, băiatule.
BĂIATUL: Cam prea mare, unchiule. Zău că m-a şi speriat. Mi-e şi frică să mă gîndesc.
NENEA COSTICĂ: Na, na, na! Ce te-a mai apucat acu?
BĂIATUL: O să se mai uite ea la mine de-acum încolo?
NENEA COSTICĂ: Ia te rog să nu-mi vorbeşti cai verzi pe pereţi... Asta nu-i de-al de coana Mica. Şi-apoi ce? Tu eşti un nenorocit de sufleur, cum am fost eu?
339
DIRECTORUL: Iată că v-am adus eroina! A intrat pe ici,
ca o necunoscută, şi-a ieşit pe dincolo, ^stea glorioasă.
Puţini oameni au făcut aşa carieră pe un drum aşa
de scurt. "
CRITICUL: Domnişoară, cine Dumnezeu te-â adus pe lume
n-a greşit. Mă închin.
AMOREZUL: Colega dragă, acum pot să-ţi spun aşa. în sfîrşit, am partenera care-mi trebuie. O să lucrăm împreună şi cu plăcere, cred... Te felicit, şi eu nu felicit cu una, cu două, crede-mă.
DIR. DE SCENĂ: Noi o să mai vorbim. Cred că mi-o dai chiar de mîine la repetiţii, nu-i aşa, direct ore?
AUTORUL: Dumneata ştii franţuzeşte? Bun. Am să te invit la un ceai să-ţi citesc o altă lucrare. Un rol mult mai mare. Dar acum dă-mi voie să-ţi dau florile astea... din partea mea, şi a nevestei mele.
SOŢIA: Bravo, cheri! Ta piece est incomparable! Fetiţa a fost bine... şi Caligula... Remarcabila mize en scena.
DIRECTORUL: Haidem la cabină, că trebuie să vă îmbrăcaţi! Care cavaler dă braţul eroinei?
AMOREZUL: Pardon! Am vechime! O doream, mi-a venit, o am, o păstrez. Partenerul de azi şi de totdeauna, nu-i aşa, domnişoară? - DIRECTORUL: Ei, lasă fata, că s-a roşit...
AMOREZUL: De plăcere, nu? Ia uitaţi-vă ce pereche splendidă sîntem noi doi. Nu-i aşa, directore, uită-te!
BĂIATUL: Unchiule, glumele astea nu-mi plac. Eu acuş îi sar de gît.
NENEA COSTICĂ: Dacă nu-i sare ea, nu-i nevoie să-i sari tu...
BĂIATUL: Da, dar dumneata nu ştii că a fost îndrăgos-tită de ©l
NENEA COSTICĂ: De' ginsaciil ăsta?
BĂIATUL: Şi să vezi că o ameţeşte, unchiule. Ăstafcu femeile...
NENEA COSTICĂ: Da, le bea ru lingura, ştiu...

340
BĂIATUL: Apoi atunci? Uite cum o mingîie, şi ea se lasă!
Eu fac scandal, unchiule... NENEA COSTICĂ: Ia stai tu aici, binişor si cată-ţi treabă...
(Face semn amorezului. El lasă fata şi se apropie.
Toţi au ieşit In vremea asta.)
SCENA 18 NENEA COSTICĂ, AMOREZUL
AMOREZUL: .Ce-i, nea Costică, vrei o ţigară?
NENEA COSTICĂ: Nu. Ce zici de fată?
AMOREZUL: îmi place, îmi place din toate punctele de
vedere. Face carieră cu siguranţă. NENEA COSTICĂ: Bine, bine, asta ştiu, şi A7ăd c-ai luat-o
cam repede... AMOREZUL: Aşa iau eu femeile, nea Costică, şi merge
strună.
NENEA COSTICĂ: Şi crezi c-o să meargă şi cu asta? AMOREZUL: Păi asta a fost moartă de îndrăgostită de
mine. Am, uite, aşa teancuri de scrisori de la ea. NENEA COSTICĂ: Zău? AMOREZUL: Pe cuvînt. Dar nici n-o băgăm în seamă.
De unde era să ştiu eu ce mocneşte în ea. Acum s-a
schimbat chestia, mă schimb si eu. Şi-i frumoasă foc,
bat-o norocul. Mai ales în scenă, parcă-i alta. Aşa
încît, profit... NENEA COSTICĂ: Ai face bine să nu profiţi. Nu-i frumos.
E ameţită... Habar n-are pe ce lume e. AMOREZUL: Păi asta vreau si eu. NENEA COSTICĂ: Si dacă te-oi ruga eu să nu vrei şi să-ţi
muţi gîndul?
AMOREZUL: Am să-ţi spun să-ţi muţi d-ta gîndul! NENEA COSTICĂ: Apoi, rău. AMOREZUL: Aşa? Şi de ce?
341
NENEA COSTICĂ: Fiindcă fetiţa asta e logodită.., AMOREZUL- Ce am eu cu logodnicul ei? Pe urmă, poate
- să se mărite cît o vrea... NENEA COSTICĂ: Cînd, pe urmă? AMOREZUL: Cînd ne-om sătura unul de altul. NENEA COSTICĂ: Şi dacă te-oi ruga eu să te saturi de pe-acu?
AMOREZUL: Dar ce interes ai d-ta în toată chestia asta?
NENEA COSTICĂ: Am, că îl cunosc pe logodnic.
AMOREZUL: Atunci spune-i că i-o trimit înapoi în bună stare, şi cu o mică experienţă, şi o mică scoală, de pe urma căreia o să folosească şi el...
NENEA COSTICĂ: Va să zică mă refuzi...
AMOREZUL: Pe toată linia, nea Costică. Ascultă-mă pe mine un lucru: Chiar de n-aş fi eu, ar fi altul, si nu-i păcat? Fetiţa e uşurică, e ameţită acum, aşa încît cade-numai cît ai sufla. Eu pot s-o ajut în cariera ei. EH! Dar eşti prea bătrîn ca să înţelegi asta. La revedere şi fără rancună!
NENEA COSTICĂ: De ce? Am spus şi eu o vorbă... (Amorezul pleacă,)
SCENA 19
NENEA COSTICl, BĂIATUL BĂIATUL: Ai vorbit de ea?
NENEA COSTICĂ: Aşa, pe departe. N-ai nici o grijă. Nu-i plac lui fetiţe d-astea. El are cucoane mari... BĂIATUL: Spui drept, unchiule?
NENEA COSTICĂ: Eee! Ia ascultă! Vezi să nu te iau de urechi! Dar ce-s eu? Un ţîrfingău, ca tine, să mint pentru toate fleacurile?
BĂIATUL: Dar ea, unchiule, de ce n-a venit şi la tine? A plecat aşa, parcă i-a fost ruşine să-ţi spuie mulţumesc.
342
NENEA COSTICĂ: A, nu! Că aşa m-am învoit eu cu ea. Ca să nu se ştie ce-am învîrtit noi

împreună. Şi pe urmă, las-o să stea la rînd cu cei mari. E bine! Acuş se termină spectacolul şi ţi-o aduc de braţ acasă. Tu du-te şi ne aşteaptă.
BĂIATUL: Dar n-a fost vorba să stau şi eu aici, pînă la sfîrşit ?
NENEA COSTICĂ: Nu, nu se poate. M-am răzgîndit.
Cumpără tu ceva de-ale mîncării, uite ici bani, si pune
masa. Noi venim amîndoi. BĂIATUL: Dar bine, nea Costică...
NENEA COSTICĂ: Nimic! Haide, ia-ţi pălăria şi du-te. BĂIATUL: Nu mai înţeleg nimic.
NENEA COSTICĂ: Păi dacă ai să le înţelegi toate de pe
acum, cînd ai să fii bătrîn ce-o să-ţi mai rămîie? O
să ţi se .urască de moarte, vorba răposatului Pechea.
La revedere.
(Băiatul iese.)
SCENA 20 NENEA COSTICĂ, REGIZORUL, apofFETIŢA
REGIZORUL: Zor, băieţi, zor, că-i pauza lungă! Haide! Mai avem două minute.
FETIŢA (furioasă): A! Bine că te-am găsit!
NENEA COSTICĂ: Ce-i?
FETIŢA: Cum, ce-i? Ce te-apuci să spui la străini? Ce D-zeu, nea Costică? Vrei să-mi faci rău? E in jos cariera mea.
NENEA COSTICĂ: Aşa vrei s-o faci?
FETIŢA: Cum „aşa"? Ce rău am făcut? Că m-am dus cu ei?
NENEA COSTICĂ: Braţ la braţ cu dezmăţatul cela? Hai?
FETIŢA: Şi, mă rog, de ce dezmăţat? Dacă-i sar femeile în cap, ci e de vină? Şi apoi, ce-mi pasă mie de dezmă-ţarea lui? Glumească cît pofteşte! Din moment ce
343
m-ajută si pe mine In cariera mea şi vorbeşte frumos, nu mă interesează dacă e dezmăţat ori nu. NENEA COSTICA: Nu te interesează, că i-ai scris teancuri de scrisori. Nu minţi, că el mi-a spus. Şi acum, te-ai topit cînd te-a luat la braţ... Nu-i frumos! Asta nu-i frumos deloc, nu faţă de mine, faţă de băiatu. Ce vrej să faci cu el? Ia încalţe otravă şi pune-i în mîncare, şi gata! Eu atîta am, fetiţo, pe el! Vrei să mă Iaşi fără dinsul, lasă-mă. A plecat de aici ca nebun, înţelegi tu? Nu-ţi pierde mintea, fetiţo, că-1 omori şi pe băiat, şi te duci de rîpă şi tu. Sînt om bătrin, dar uile-mă-s cu plînsul în nas! Gîndeşte-te ce faci. FETIŢA: Bine, nea Costică, ce pot să fac? NENEA COSTICĂ: Să-i întorci spatele, că unui porc ca el
degeaba-i vorbeşti!
FETIŢA: Vai de mine, nea Costică, ce vorbe spui şi d-ta!
NENEA COSTICĂ: Fiindcă le merită. Nu da tu aşa d'in cop,
că n-ai fost aici să-1 auzi cum vorbea de' tine, parcă
vorbea de una de aia din colţul drumului...
FETIŢA: Ei, asta-i! Cum are să vorbească? Dar ce i-am
făcut eu lui? NENEA COSTICĂ: Va să zică, părul meu alb minte şi
capul tău de gî'scă ştie toate? Frumos! FETIŢA: Acum insultă-mă şi jigneşte-mă pentru că nu vreau să-ţi fac pe plac şi nu recunosc ce spui. Cu mine s-a purtat foarte delicat şi foarte politicos, şi dacă vrei să ştii, mai delicat ca toţi. NENEA COSTICĂ: Zi că-ţi place,'fetiţo, zi că te-a legat
la ochi. Zi că eşti îndrăgostită... FETIŢA: Şi la urma urmei, dacă ar fi aşa? NENEA COSTICĂ: Şi băiatul?
FETIŢA: Şi el mi-e drag, zău mi-e drag, dar e altfel... E bun, e tot ce vrei, dar o femeie vrea şi altceva. Eu îl iubesc de mult, nea Costică, ştii şi d-ta. (începe să plîngă.) Zău că n-am nici o vină. D-ta, care le înţelegi pe toate, trebuie să înţelegi că nu-s vinovată. 344
îţi dai tu seama că aş face bine să
Uite, dacă vrei. plec mîine acasă la mama, şi nu mă mai întorc de acolo şi gata. , 4ENEA

COSTICĂ: A! Nu f Asta nu! IFETIŢA: Altceva nu pot! Dacă pune rnîna pe mine, m-am l dus. INENEA COSTICĂ: Ascultă, fetiţa moşului, vrei să te apăr
eu?
j|FETITA: Da. i.'NENEA COSTICĂ:
te apăr3 '.FETIŢA: Cred...
iNENEA COSTICĂ: Eu nu zic să iei băiatul. N-ai să-1 iei, că el are alte căi. Teatrul nu-i de el, dsr să-1 amăgeşti măcar atîta, ca să nu mi-1 omori, înţelegi ? JMu vreau să mi-1 omori. După ce i-o trece şi lui, ai să faci tu ce vrei, dar de porcu ăsta trebuie să te apăr. Să te neno-roceşti si tu, şi să prăpădesc băiatu pe pielea lui, nu face, zău, nu face. Spune, vrei să te apăr?
:FETIŢA: Da, vreau!
f NE NE A COSTICĂ: Bine, sînt liniştit. Du-te şi te îmbracă pentru actul al doilea. (Fetiţa pleacă.) Fir-ai al dracului, cap de frizer! Ei, lasă că te bărbieresc eu l
CORTINA
ACTUL III
Pe scenă a început actul al doilea diu „Caligula". învălmăşeala şi rumoarea unei montări mari, cu figuraţie multă, muzică mare şi trupă bogată. Pompierul e la locul lui, pe un scaun. O cabinieră, în haine obişnuite, care-i face puţin curte, dar pe care el o respectă, con-siderînd-o cucoană, se învîrte de colo pînă colo, aşten-tînd'b schimbare urgentă. Toată lumea e în srenă. Se bate un gong. Nea Costică intră în cuşcă. E ceva nou In atitudinea lui şi suspect.
SCENA l
Toată lumea, afară de CRITIC şi de SOŢIE
r"
REGIZORUL: La locuri toată lumea! Senatori romanii Să nu vă mişcaţi de lîngă mine, că vă dau cu capul de pereţi! Hai, domnilor, la locuri! Electrician,aprinde luna. Scoarţa! Bate vîntul! Şi tu, Moritz, mişcă marea. Aşa! (Totul se execută cum trebuie.) Fanfara! Semnalul 14. Drumul! (Bate un gong. Se ridică cortina.) Sus! Senatori, intraţi acum, ieşiţi toţi pe aici. Aţi înţeles? (Senatorii intră In scenă.) Vînt mai tare! Alfredl Fulgeră! Moritz, mişcă marea şi mai tare!
346
Bun! Gheorghe, dă-i un tunet! Bun, fanfara, atenţie!
Semnal 2. (Atent, o clipă, In scenă, cu degetul ridicat,
apoi semn.) Acum! (Fanfara, un semnal. Conu
lorgu şi-a aprins o ţigară.)
DIRECTORUL (Pompierului): Uite că fumează unul! POMPIER JI: thîl (Se duce la conu lorgu.) Nu-i voie cu
ţigara aici. Ordin.
CONU IORGU: Aşa? Dar eu nu fumez de plăcere, aşa trebuie. POMPIER II: Ahaaa! (Se duce la Director.) Zice că trebuie
aici, la joacă!
DIRECTORUL (amuzat): Aşaaal Ei, bun! REGIZORUL: Fanfara, atenţie! Potoleşte vîntul puţin!
Semnal 8. Gata! (Senatorii ies.) Şi voi, scoateţi toge-
le şi bărbile şi îmbrăcaţi-vă soldaţi.., POMPIER II (se duce la Scoarţa, care dă din mătură):
De ce faci aşa? Ridici praf! SCOARŢA: Păi tu nu vezi? POMPIER II: Ce să văd? SCOARŢA: Ce-i asta? POMPIER: Ba da, mătură j SCOARŢA: E vînt! Bate vîntul! POMPIER II: Aha, da! Iote drăcie! REGIZORUL: Soldaţi, gata! Ieşiţi pe dincolo şi fuga înspoi,
să mai intraţi o dată. Care-i cu barbă, o scoate şi o dă
altuia, care n-a avut, dar este pe drum. Ura, ura,,.

Intră! Strigaţi tare, tare!
(Toţi intră, strigtnd ura, ura! Vin înapoi prin dosul
scenei si intră iar, de două, trei ori.) DIRECTORUL: Prea multă figuraţie! De mline seara tai }a jumătate. Din fanfară o reduci. Iei un gornist. REGIZORUL: Ca de obicei. DIR. DE SCENĂ: Are să pară teribil de sărac! DIRECTORUL: Mai bine să pară aici, declt să ajung eu de-al binelea sărac!
347
REGIZORUL (îndemnind figuraţia): încă o dată! Şi strigaţi tare. Ura, ura! Eh, aeurn, domnişoară, fii gata, se apropie intrarea durnitale. Şi să fii atentă, fiindcă-i scena foarte grea.
FETIŢA: Grea? De ce?
REGIZORUL: Replici scurte şi la e], şi la dumneata.
FETIŢA: Da, dar Ie ştiu pe ţoale dumnezeeşte. Le ştiu pe-ale mele şi pe-ale lui.
REGIZORUL: Te cred, dar vorba e să le ştie şi el! Bagă de seamă că actul I a ieşit bine i Ţi-ai luat o răspundere şi mai mare pentru rest. Atentă! Hai, intră! (Fdiia intra în scenă, primită cu aplauze.)
SCENA 2
DIRECTORUL, DIRECTORUL DE SCENĂ, REGIZORUL, CONU 10RGU
DIRECTORUL: I-auzi! A prins publicul şi gata! Place,
* A "-1 f> rt/1 -r^ns\i A «~
„„„-·__ - ..__.
ce vrei. Are scenă grea?
"" " • -"•»• J J-^ —• fj V VJJ..II, Ş.J
DIR. DE SCENA: Cea mai afurisită scenă din piesă. Replici de două vorbe, fără legătură, se sare de la una la alta, şi tonul trebuie spus viu de tot. Dacă n-are tempo suficient, se duce de rîpă tot actul. -REGIZORUL: La repetiţii mergea îngrozitori DIR. DE SCENĂ: Mergea cam greu, e adevărat. REGIZORUL: Ce cam greu, că nu mergea deloc. Era o batjocură. Nu ştia nici el, nici ea. De ce dai d-ta din umeri, vrei să spui că ştiau? DIR. DE SCENĂ: El nu ştia, e adevărat, REGIZORUL: Şi ea ştia, nu? E cavaler, îi ia apărarea. Apăr-o d-ta faţă de alţii, n-apăra faţă de noi, că ştim oe-i poate pielea. Dumneata mulţumeşte lui Dumnezeu că s-a terminat cu stelele astă seară... De s-ar termina odată şi cu ăsta, care se beregăţeşte, aş răsufla
343
şi mi-aş face o cruce cît toate zilele de mare. M-am săturat de nazul lui.
DIRECTORUL: Ia nu mai exagera şi tu...
REGIZORUL: Stai d-ta două seri cu textul în mînă, şi de n-ai să spui ca mine, să-mi tai mie gîtul. (Vede figuraţia ieşind.) Aşa, băieţi, acum repede la îmbrăcat în sclavi, şi nu tropăiţi pe scări. Scuturile şi săbiile le lăsaţi aici, că trebuie pentru luptă, dar veniţi repede înapoi, să facem zgomotele!
DIRECTORUL: "Ce zici?
DIR. DE SCENĂ: Pînă acuma merge.
DIRECTORUL: Nu ştiu de ce, nu-mi vine să cred că a putut să facă Mica, de la ea, un gest aşa de frumos,,. Ar fi teribil de frumos!
DIR. DE SCENĂ: De ce nu? Are un suflet foarte generos, n-o cunoşti d-ta!
DIRECTORUL (schimbă o privire ca regizorul): Ei, da, se poate. Se mai schimbă omul...
REGIZORUL: Tu, de colo, atent, că acum sare în mare!
LUCRĂTORUL: Unde?
REGIZORUL: Pe saltea! Să-1 prinzi bine! Gata! Creşte vîntull Tunet! (într-adevăr, urlînd îngrozitor, conu lorgu apare sus pe practicabil, în mijlocul urletului şopteşte repede: „Să mă ţie bin3 că-1 omor dacă'mă scapă!" Mai urlă o dată şi iar spune: Mai pune un om că-s greu domle şi-1 frîng! Iar urlă; şopteşte: Nu ssr de nu mai pui unul.)

REGIZORUL: Te prind şi eu, nene!
CONU IORGU (nu crea deloc): Pane om! Că tu eşti slab! (Şi urlă. Printre dinţi.) Mi-ai pus gînd rău, domle! (în sfirşit, a mai venit şi Pompierul II, şi conu lorgu sare greoi şi neconvins. Fireşte, cade prost, şi iarăşi, fireşte Pompierul nu la prins,)
POMPIER II: Păi, vezi? De ce nu sari bine?
CONU IORGU: Bine, nene, dacă-mi rupeam gîtul? Dă-deaţi voi. de mîncare Sevastiţei?
349
DIRECTORUL: Ei lasă, că n-ai căzut rău!
CON U IORGU: Păi sigur, dumneata îi fi vrînd să mă iei deşălat! Nu! Fi-i-ar piesa lui a dracului...
DIRECTORUL: (îi arată Autorul, care se uită In scenă): Mai încet, că te aude autorul.
CONU IORGU: DaTTasă-1 să audă. Ce, face piesa lui cît oasele mele ? Eu de mîine nu mai sar nici mort. Să-mi puneţi scara să mă dau jos frumuşel. Nu vezi, nici aplauze n-am luat! >
DIRECTORUL: Păi de ce să ai aplauze?
CONU IORGU: Ei, că asta-mi plăcu! De urlat, am urlat, ai auzit, de căzut mai dihai ca Rusul cela, Şaliapin, în Boris Gudunov, ce mai vrei? Si de el auzi pe toată lumea vorbind — parcă mare ispravă a făcut!
DIR. DE SCENĂ: Ei bine, e cădere şi cădere!
CONU IORGU: Ei lasă, nu mă-nvăţa matale pe mine ce e o cădere! Că eu am avut în viaţa mea mai multe căderi decît crezi... (ffi iese bombănind.) Mîine să-mi puneţi scara, că n-ani chef să-mi las pe Sevastiţa vădană. Scurt!
SCENA 3
DIRECTORUL, DIR. DE SCENĂ, AUTORUL, REGIZORUL
\
DIRECTORUL: Merge cam poticnit! DIR. DE SCENĂ: Da! Nu ştiu ce naiba au! REGIZORUL: Nu ştiu! Asta au! DIRECTOR: Dar Costică, ce dracu face? Nu le suflă? REGIZORUL: Nu-1 auzi? S-aude mai tare decît toţi! Ia te uită, a ieşit jumătate din cuşcă... Iar s-au poticnit! DIR. DE SCENĂ: Nu s-ar putea să le suflăm şi de aici? REGIZORUL: Ba da! Dar habar n-am unde au ajuns. DIR. DE SCENĂ: Ia dă la mine să caut...
DIRECTORUL: Auleu! Auleu! Ce Dumnezeu a intrat în ei? Vorbesc brambura! Ce Dumnezeu înseamnă asta? Ei, ai găsit? Suflă şi de aici.
DIR. DE SCENĂ: Nu mai pricep nimic... Sar de la cap la coadă... Stai, am găsit! (Suflă tare.) Zadarnic, o, Drusiljo, vrei viaţa să-mi jertfesc... Nu prinde deloc! Şi tace! Zadarnic, o, Drusillo, vrei viaţa să-mi jertfesc !
REGIZORUL (suflă şi el): Zadarnic, o, Drushlo...
AUTORUL: Zadsrnic, o, Drusillo...
DIR. DE SCENĂ: Ei, na! Unde a sărit acuma?
DIRECTORUL: Ce se aude?
REGIZORUL: A început lumea în sală: Zadarnic, o, Drusillo...
GLASUL AMOREZULUI (de după perdea): Lăsaţi-mă In pnce, nu mă mai încurcaţi, că asta am spus-o!
DIRECTORUL: Ce-a zis?
AUTORUL: Qu'est-ce qu'il y a?
REGIZORUL: Cică a spus versul ăsta!
DIRECTORUL: Ei, cum Dumnezeu s-au încurcat aşa?
DIR. DE SCENĂ (suflă): Nu, frate. O, nu, frate... 'Şi ea spune altceva! Uite, face proză!
DIRECTORUL: Dar să facă, numai să iasă din încurcătură. I-auzi cum murmură lumea... E penibil... Ce Dumnezeu, nu ştie nici cuprinsul scenei... Să facă proză. (Spune în scenă.) Fă proză, domnule l
AUTORUL: Oui, oui, c'est une idee, ca în Shakespeare.

REGIZORUL: Fă proză! Proză!
DIR. DE SCENĂ: Vorbeşte de la tine...
DIRECTORUL: Vorbeşte'de la tine!... I-auzi, idiotul — ei îi spun să vorbească de la dînsul, şi el crede că-i vers... „Vorbeşte de la tine..." Dar Costică ce nu le suflă?
REGIZORUL: Dar cum să ie suflel Nu vezi că nu-î mai găseşte unde sînt?
851
DIRECTORUL: Vai de mine, vai de mine! Ne facem de
rîs. Actor vechi să se încurce ca un şcolar! DIR. DE SCENĂ: Dar nu se poate să fie el'de vină! Trebuie
să-i fi încurcat fata. Eu zic să găsim o replică şi să
lăsăm cortina.
AUTORUL: Ah! Non! Ca non! Mă opun categoric! DIRECTORUL: Dar ce vrei să faci, domnule, nu vezi ce
nenorocire e? Cine dracu te-a pus şi pe d-ta să scrii
asemenea scenă? AUTORUL: Nu e bine scrisă? DIRECTORUL: Cum să fie bine scrisă, dacă mi se încurcă
actorii în ea, în halul ăsta? Nu vezi?
DIR. DE SCENĂ: Ţi-am spus eu şi la repetiţii că e grea. AUTORUL: Da? Nu-mi aduc aminte.;. REGIZORUL: I-auzi ce^i în sală, au început să vorbească
tare. Eu zio să lăsăm cortina.
DIR. DE SCENĂ: Cum s-o laşi aşa, fără nici un rost^ AUTORUL: Nu mă opun. Nu'ma'i e piesa mea! DIRECTORUL: Ei bine. e a mea acum! I-auzi? Ce-i asta? Fluierături ?
DIR, DE SCENĂ: Fata e de vină! I-auzi! I-auzi ce spune... Eu mă spăl pe mîini... N-am repetat cu ea, nu pot să fiu făcut răspunzător.
DIRECTORUL: Că eu sînt răspunzător! Trebuia să se joace, s-a jucat, asta-i! Cine-i de vină? Asta-i nenorocirea începătorilor. Cum s-a încurcat, s-a făcut praf de tot. Credeam că răstoarnă pămîntul şi uite ce lipsă de stăpînire...
DIR. DE SCENĂ: Şi cu siguranţă că nu ştie nici rolul, că altfel s-ar descurca în vreun fel.
REGIZORUL: Ea, săraca, spunea că-1 ştie.
DIRECTORUL: îl ştie, pe draeu! Acu lui, actor vechi, i se mai trece să nu ştie, dar să intri întlia oară pe scenă cu un roi neînvăţat... Ia să mă scutească şi generaţia asta nouă... Face un act binişor şi acum dă piesa peste
352
cap. Prost mi-a mers şi pe ziua de azi. Unde-i coa-i,;
Mica să-i mulţumesc! DIR. DE SCENĂ: Iar fluierături! DIRECTORUL: Lasă cortina jos!
AUTORUL: Dar nu se poate, mai e mult pină la finalul actului.
DIR. DE SCENĂ: Facem un final de tablou, ceva ca să
salvăm, şi imediat ridicăm cortina iar. Dar o scoatem
din scenă şi am terminat. E ruşinos să continuăm aşa.
DIRECTORUL: Dar fireşte! Cheamă-1 pe Iprgu, să facă
un final.
AUTORUL: Păi a murit! REGIZORUL: Să aducem sclavii. (Strigă.) Sclavii! Spune
repede sclavilor să vie. DIRECTORUL: Ieşi afară, fetiţo! N-aude nimic! E şi surdă
pe lîngă toite păcatele. De ce nu vin sclavii? REGIZORUL: Nu s-au îmbrăcat.
DIRECTORUL: Cheamă-1 domle pe lorgu, are să spuie că s-a aruncat în apă, dar nu s-a înecat şi gata! Fă-i repede două versuri, autorule. AUTORUL: Impossible! Eu scriu franţuzeşte... Să mă duc
la soţ'a mea...
DIRECTORUL: Faceţi ceva, aşa, la iuţeală — că împăratul a vrut să-1 omoare, dar Dumnezeu, ca să-1 pedepsească pe Caligula, n-a vrut să-1 înece. Vine lorgu? REGIZORUL:

V ne.
DIR. DE SCENĂ: Eu zic că ar fi mai bine... REGIZORUL: Lasă, domnule, aşa. Nu mai încurca treburile, cum ţi-i obiceiul! Faceţi aşa cum a spus dl. director.
DIRECTORUL: M-am reîntors, Cezare, cu voie... nu... DIR. DE SCENĂ: Sînt iarăşi viu...
AUTORUL: Mais non! „Şi totuşi, eu, Cezare, trăiesc..." DIRECTORUL: Stai! „M-am reîntors, Cezare. Adîncul nu
vrea să mă primească. Prin viaţa mea de-acum VOB
zeii să te pedepsească..."
353
AUTORUL: E un picior mai mult...
DIRECTORUL: Lasă să-i dăm noi publicului unul mai mult, decît să ne dea publicul n ouă l A, dai „Astfel decis-au zeii ca să te pedepsească!" lorgule, intră în scenă şi spune aşa: „M-am reîntors, adîncul nu vrea să mă primească. Astfel decis-au zeii, ca să te pedepsească!"
SCENA 4 Aceiaşi, CONU IORGU
CONU IORGU: Da de ce, frate? De ce asta? I-auzi, fluierături. Nu! Ce? Vreţi să mă băgaţi pe mine, om bătrîn, la fluierături? Nu se poate!
DIRECTORUL: Nu-i aşa I S-au încurcat ăştia în scenă!
CONU IORGU: Păi dacă-i fluieră, cum să nu se-ncurce? (Prin surprindere, regizorul îl înşfacă în bra'e şi-l împinge în scenă.) Ce f aci, domnule ?Lasă-mă, domnule! Mă nenoroceşti! (Dar n-a apucat să termine, că e azvîrlit în scenă, în sală se face linişte.)
REGIZORUL: Păi ce credea el? Atenţie la cortină! S-a liniştit tot!
DIRECTORUL (suflă): M-am reîntors, adîncul n-a vrut săjnă primească. Astfel decis-au zeii, ca sate pedepsească! (Aplauze.)
REGIZORUL: Jos cortina! Jumătate lumină în sală. (Un gong.)
AUTORUL: Nous avons sauve la situation!
CONU IORGU (venind transpirat): Eh! Aşa-i că v-am salvat? Şi sireacul actor bătrîn tot e bun la ceva. Ce vă făceaţi dacă nu eram eu? Ai văzut ce înseamnă firma bună? Cum am intrat, cum ie-am luat piuitul!...
354
SCENA 5
Aceiaşi, AMOREZUL, FETIŢA
DIRECTORUL: Ce-a fost asta, domnule? AMOREZUL (arăttnd Fetiţa): Intreab-o! DIRECTORUL: Cum de v-aţi îneurrat in halul ăsta? AMOREZUL: Ne-am încurcat? Ei, ştii că-mi place! N-ai
auzit că nu spunea măcar o vorbă text? FETIŢA: Cum? Eu sînt de vină? AMOREZUL: Ba nu, eu! Eu, actor care joc de cincisprezece
ani, roluri principale, m-am încurcat în faţa geniului
dumitale şi n-arn ştiut să spun o vorbă. FETIŢA: Dar eu am dat toate replicile, dar ţi-am suflat
şi dumitale...
AMOREZUL: Fetiţo, te rog, fără obrăznicii! Dacă m-am purtat frumos cu tine adineaori, şi-am făcut prostia să te sărut o dată, din glumă, nu înseamnă să-ţi iei nasul la purtare. (Fetiţa izbucneşte In pltns.) Acum plînge..."
DIRECTORUL: Nu mai face scene acuma! Mai bine îţi învăţai rolul!
FETIŢA: Dar, zău, îl ştiu! Nu mă nedreptăţiţi... Aţi văzut la actul întîi... *
DIRECTORUL: Ei, ce-a fost in actul I?
AMOREZUL: A fost c-a dat lovitura mare! Poftim lovitură! Gloria, fetiţo, nu se face într-o noapte! Trebuie să munceşti serios! Cînt te pierzi pe scenă ca o gîscă, n-ai să ajungi în viaţa ta actriţă cum se cade!
-DI'R. DE SCENĂ: Asta-i foarte adevărat!

AMOREZUL: S-a zăpăcit în aşa fel, că m-a încurcat complet şi pe mine, care sînt aşa de stăpîn în scenă, şi rolul ăsta îl ştiu, cum n-am mai ştiut în viaţa mea. II spun cu ochii închişi! Ii dădeam ba o replică, ba alta, în sftrs.it, ceream să mă găsească — imposibil! în cinei-
855
sprezece ani de carieră, încă nu mi s-a întîmplat să dau de asemenea geniu de parteneră!
FETIŢA: Dar îl ştiu rolul, zău îl ştiu. Uite, ascultaţi-mă!
AMOREZUL: Lasă că te-au ascultat dumnealor adineaori' Nu m-aş mira să se spuie că nu ştiam rolul nici eu!.
FETIŢA: Dar nu-i aşa! D-le director, cu textul în mină...
DIRECTORUL: Ia nu mai umbla cu fleacuri, că n-am chef de examene!
AMOREZUL: Ai avut examen adineaori, cînd te-a fluierat publicul.
FETIŢA: Cum? Pe mine m-a fluierat?
AMOREZUL: E de o impertinenţă nemaipomenită! Va să zică, m-a fluierat pe mine? îţi mulţumesc, domnule director, pentru partenera pe care mi-ai dat-oi Mare geniu, prea mare pentru mine, aşa încît refuz să mai joc cu ea. După ce că nu are nici o calitate pentru teatru, e si proastă, şi obraznică. Ar merita să-i dau palme!
SCENA 6
CRITICUL: Ce-a fost, nene, asta? Aţi stricat frumuseţe de tablou!*
AUTORUL: N'est-ce pas?
CRITICUL: Ce final admirabil: Şi ce invenţie splendidă chestia aia cu reîntoarcerea ăluia. Te felicit, autorule, din toată inima. Dacă era jucată cumsecade, scena aceea nenorocită ar fi fost un triumf. Şi-a intrat bătrî-nul nenea lorgu, cum n-a intrat în viaţa lui... O frumuseţe! Şi cum a spus, rar... aşa... adînc, emoţionant... Pur şi simplu splendid! Trebuie să-1 felicit! Dar ce folos! Tabloul s-a făcut praf!
DIRECTORUL: Nenorocire, ce vrei! Lipsa de experienţă!
356
CRITICUL: Da! Mare lucru! Bine, te-ncurci, te-ncurci, dar ce Dumnezeu? Un pic de prezenţă de spirit are orice actor...
AMOREZUL: Da, cînd e actor!
CRITICUL: Nu merge, domnule, degeaba! Ne înflăcărăm, ne pornim şi poc! Realitatea ne dă peste nas!
AMOREZUL: Irni pare bine că recunoşti...
CRITICUL: Evident că recunosc. Am spus eu vreodată altfel? Spune şi dumneata, domnule!
DIR. DE SCENĂ: E drept că a făcut rezerve.
CRITICUL: Am zis: să mai aşteptăm, să vedem... N-am zis aşa? Evident, aşa deodată te surprinde, dar cînd stai şi judeci, vezi că nu-i. Şi pe urmă, în rolul ăsta oricine făcea lucru frumos. E un rol splendid, pur. şi s:mplu!
AUTORUL: Dat da Şi eu zic tot aşa.
DIRECTORUL: Şi-avea tot ce-i trebuie pentru rol, tînără...
DIR. DE SCENĂ: Prea tînără chiar.
CRITICUL: Exact!
DIRECTORUL: Glas bun.\
CRITICUL: Dar lăsaţi-mă, domnule, cu glasul şi cu tinereţea! Tina Barbu era răguşită!
AMOREZUL: Bine zice el!
CRITICUL: Şi asta n-a împiedicat-o să fie actriţă mare.
DIRECTORUL: Eh? Acum ce să mai discutăm? Să mulţumim toţi coanei Mica! Că de la dînsa a pornit tot.
DIR. DE SCENĂ: Dar biata femeie a fost generoasă. A crezut că face un bine!
DIRECTORUL (violent): N-a crezut nimic, domnule! Să nu ne facem iluzii... Ca să-mi dea o fetiţă de conservator, nepreparată, cum mi-a dat, înseamnă ori că-i era frică de rol, ori că

umbla pe coclauri cu cine ştie ce fleac de om, cum îi e obiceiul.
357

SCENA 7
Aceiaşi, COANA MICA (repede)
AMOREZUL: Uite salvarea! Dumnezeu te-a adus, coană
Micol COANA MICA: Dar, dragii mei, ce s-a întîmplat? Am auzit.
lartă-mă, amoraşule, că tu ai pătimit mai mult ca
toţi, zău, iartă-mă! AMOREZUL: Ne-ai făcut un bucluc, coană Mico! Ştiu,
ai avut gînduri mari!
CRITICUL: O atitudine unică, rămîne în istoria teatrului. DIRECTORUL: Nenoroc, ce vrei! AMOREZUL: Dar acum, bine c-ai venit, îmbracă-te. COANA MICA: Cum? AMOREZUL: Anunţăm că i s-a făcut rău fetii şi intră de
continuă rolul... Trebuie dus pînă la sfîrşit, fie ce-o fi...
COANA MICA: Nu, mai bine tăiaţi scena, că se poate tăia
. uşor! Nu face să apară două interprete în aceeaşi
seară... D1R. DE SCENĂ: Interprete? Cam mult spus... Se vede
ră n-ai văzut ce-a fost aici!
DIRECTORUL: Dacă nu-1 ştii, poţi ieşi cu textul în mină... CRITICUL: Desigur, coană Mico! Haide, frate! Marea
generaţie dă un bobîrnacî peste nasul tinerilor. Să se
isprăvească odată cu povestea asta! COANA MICA: Dar, mă rog, eu îl ştiu perfect... Doar să iea
cu cartea aşa, din cochetărie... DIRECTORUL: tocmai! REGIZORUL: A început gălăgia în sală, prea lungă pauza.
Să-i dăm drumul ? DIRECTORUL: Da, da. Dă-i drumul. REGIZORUL: Toată lumea la locuri! CRITICUL: Eu mă duc în sală, să asist la desfăşurarea marei
bătălii între generaţii... DIR. DE SCENĂ: E clştigată dinainte, domnule!
358
CRITICUL: Tocmai! Mă duc să mă bucur!
(Iese criticul. Amorezul se duce în scenă — în trecere.) AMOREZUL: Poţi să te dezbraci, fetiţo! Şi să porneşti la
drum mai încet! Prea era repede! Te înnebuniseră!
Lecţia e foarte* bună! FETIŢA: Nici nu-ţi închipui ce bună este! Mare dreptate
a avut! AMOREZUL: Cine?
(Un gong.) FETIŢA: Dumnezeu! AMOREZUL: A! Tu vorbeşti cu Dumnezeu! Bravo! Bine faci! Ascultă-1, că el spune bine! FETIŢA: Da, da! Cînd vrea el să spună bine... AMOREZUL: Hm. (Apoi coanei Mica.) Coană Mico, la
revedere, în scenă, în aplauzele unei săli întregi. (Intră
in scenă.)
-SCENA 8
DIRECTORUL, FETIŢA, COANA MICA (stă,de vorbă deoparte cu) DIR. DE SCENĂ, REGIZORUL
DIRECTORUL (regizorului): Ascultă, tu, ce facem noi
acum cu asta? REGIZORUL: Cu fetiţa? Păi n-a rămas decît un lucru:
să o decapităm şi să-i zvîrlim cadavrul la corbi. (Directorul izbucneşte In ris.)
DIRECTORUL: Lasă gluma! Vezi cît mai este pînă la
intrare, că trebuie să se îmbrace l REGIZORUL: Cine? DIRECTORUL: Coana Mica. REGIZORUL: Aşa? Intră ea? Cu siguranţă, cu textul în

mînă...
DIRECTORUL: Da.
REGIZORUL: Dar n-am decît textul ăsta.
359
DIRECTORUL: 1-1 dai,
REGIZORUL: Bun, dar dacă-1 pierd pînă atunci? Sint nişte găuri prin scindările astea^ — ceva teribil. Se duce pînă la fundul pivniţei şi nu:l găsesc decit hat... tîrziu... după ce trece scena...
DIRECTORUL: Lasă gluma şi nu face să piardă vremea.
REGIZORUL: Are timp destul. Da nu zău, domnule director, nu crezi d4a că publicul ne-ar mulţumi grozav dacă am întoarce sala? •-
DIRECTORUL: Cum asta?
REGIZORUL: Să vadă ce se petrece aici, în loc să vadă ce-i dincolo. Apoi d-ta ştii ce scenă e aceea? Curn are s-o spuie cu textul în mină? Mai bine o\tăiem de tot!
DIRECTORUL: Asta spunea şi ea.
REGIZORUL: Femeie înţeleaptă. Eu cred că-i bine să-i spunem c-o tăiem şi să ne lase-n pace.
DIRECTORUL: Hai, hai, spune-i să se grăbească...
REGIZORUL: Dacă nu se grăbeşte ea, de ce s-o grăbim noi? '
DIRECTORUL: Mă, tu întotdeauna ai avut gura aşa de rea?
REGIZORUL: Da, dar, în schimb, totdeauna am avut nas bun!
SCENA 9
Aceiaşi
DIR. DE SCENĂ: Ia vezi dacă mai este mult, fiindcă coana
Mica trebuie să se îmbrace. REGIZORUL: Are timp destul. DIR. DE SCENĂ: Da, dar să n-o cuprindă replica. REGIZORUL: N-are cum, că intră cu textul în mînă. DIR. DE SCENĂ. Ce-ar fi dacă i-aş spune asta?
REGIZORUL: Nu i-ar conveni!
DIR. DE SCENĂ: Eu cred că nici d-tale mi ţi-ar conveni.
360
REGIZORUL: Ei, Doamne, dacă ar fi toate cum ne convin, ţi-ai lua pe coana Mica în braţe şi te-ai duce acasă cu ea... si ne-ai lăsa pe noi în pace!
DIR. DE SCENĂ: îţi cam vîri nasul unde nu-ţi fierbe oala.
REGIZORUL: Ca d-ta în teatru... (îi întoarce spatele.)
DIR. DE SCENĂ (ascultând în scenă): Nu poate să mai fie mult. Dă textul încoace, (îi smulge din mînă.) Poftim o pagină... Dar ce, d-ta faci comploturi aici? Coană Mico, îmbracă-te imediat, ai o singură pagină... (Fetiţa, dezmeticită, nu înţelege conversaţia dintre ei.)
COANA MICA: Halal regizor!
REGIZORUL: Păi dacă'mă ţine de vorbă.
COANA M f CA: N-am timp. Tăiaţi scena.
AUTORUL: Nu! Nu se poate!
FETIŢA: Cum să taie scena? De ce?
REGIZORUL: S-o tăiem, domnule director! S-o tăiem! (îi face semn Feti*ei, care nu înfelege.)
DIRECTORUL: S-o tăiem!
FETIŢA: Dar de_ce? O ştiu foarte bine.
DIR. DE SCENĂ: Dar ai s-o omori, ca şi pe cealaltă!
FETIŢA: Nu-i adevărat! N-am greşit eu! El a fost de vină! Nu ştie rolul!
COANA MICA: Dar teribil ştii să joci scena asta!
FETIŢA: E dreptul meu!

COANA MICA: Drept? Uite cine vorbeşte de drept? Dacă-i vorba de drept^ este dreptul meu, nu al tău! Şi-atunci, mă încăpăţânez şi am s-o joc eu!
FETIŢA: D-ta?' Dar d-ta mi 1-ai dat!
CO4NA MICA: Şi tot eu ţi-liau! Scurt! Scoate rochia! FETIŢA: De ce? Dar de ce?
GOANA MICA: Ca s-o îmbrac eu. Hai, repede, că n-am
vreme! Dezleagă-i coturnele... FETIŢA: Dar nu se poate, nu-i drept asta! Am învăţat!
D-le director, ia-mi apărarea! Zău 1-am învăţat! DIR. DE SCENĂ: Scoate rochia imediat!
361
FETIŢA: Dar dati-mi cineva ajutor, nu se poate!
DIR. DE SCENĂ: Hai, hai, repede! Puneţi mîna pe ea!
(Vor să pună mina.)
FETIŢA: Ei, nu! Nu o dau, o rup In bucăţi, dar n-o daul DIR. DE SCENĂ: Ce ne facem, coană Mic o? COANA MICA: Cealaltă rochie! Cabiniera! Repede, îmbra-
că-mă. Aşa, peste asta. Trebuie să ies cu pantofii.
Halal, fetiţo! Bravo ţie! Ei, lasă că vorbim noi! FETIŢA: Nu se poate, doamnă, să fii aşa de rea! COANA MICA: Ai să vezi tu ce rea sînt eu, cînd oi termina! REGIZORUL (a scăpat textul sub scenă): Tiii! S-a dus
textul sub scenă, între decoruri... Un ceas îl caută
acuma. „_ DIR. DE SCENĂ: Asta-i aranjată! Chestia asta e aranjată
toată! Să nu te dai înfrîntă, coană Mico! REGIZORUL: Eu mă duc să-1 caut. N-am mai pierdut şi
altă dată? COANA MICA: Ei bine, aşa am să intru! Să vă arăt eu că
şi rolul îl ştiu!
FETIŢA: Doamnă, te rog, ai milă! D-le director, fie-ţi milă de mine. Nu se poate. E nedrept... Nu se poate.'.. (Coana Mica s-a aşezat la uşă, gata de intrare.) Mă omor, d-le director, mă omor, şi slnt tînără, nu se poate... nu se poate...
DIR. DE SCENĂ: Taci din gură, că s-aude în sală.
FETIŢA: Dar mă omorîţi şi nu-s vinovată.
DIRECTORUL: S-aude în sală, fetiţo!
FETIŢA: Dar nu-i drept, nu se poate... nu se poate să fiţi aşa de nemiloşi... nu se poate!
REGIZORUL (încordat nebuneşte, îşi acoperă ochii şi strigă): Intrat
FETIŢA (într-un crescendo nebunesc, se repede la coana Mica, & zwirle spre rampa şi intră, in scenă repetînd): Nu se poate, nu se'piaate, nu se poate!... (Uragan de aplauze tn sala, apoi tăcere de moarte.)
REGIZORUL (tşi ia mina de pe ochi, se uită, nu mai vede fata, in schimb vede pe coana Mica şi, fără voie, izbucneşte): Bravo!
SCENA 10
DIR. DE SCENĂ, DIRECTORUL, REGIZORUL COANA MICA
COANA MICA (buimăcită): Ce-a fost asta? Directore, ce-a fost asta? %
DIR. DE SCENĂ: Nemaipomenit! E nebuna!
DIRECTORUL: Ce-a fost asta, domnule?
REGIZORUL: Aplauze la intrare!
COANA MICA: Astea-s ale mele! Au crezut că intru eu!
DIR. DE SCENĂ: Sigur!
DIRECTORUL: Pe semne!
COANA MICA: Şi-acum, ce facem?
DIRECTORUL: Ce vrei să fac?
COANA MICA: O laşi să mă izbească, ca pe o cîrpă, de toate zidurile? Pe mine? Mica?
DIRECTORUL: Acum a făcut-o! Ce vrei să mai fac eu?
COANA MICA: Treaba voastră. Lăsaţi cortina jos, ori scoateţi-o afară da,păr! Puţin îmi pasă

ce! Să-mi facă mie una ca astaLŞi cine? O elevă de Conservator! Lăsaţi cortina jos!
DIRECTORUL: Linişteşte-te, coană Mico! S-aude în sală!
COANA MICA: S-audă toată lumea că s-a găsit cineva s-o bată pe M;ca ! Lăsaţi cortina jos imediat, că fac scandal l
DIR. DE SCENĂ)- „ .„ . ,.•,.„
DIRECTORUL f Goana Mico, te rog, linişteşte-te!
COANA MICA: Lăsaţi cortina jos imediat! Sau de nu, intru
. eu în scenă!
DIRECTORUL: Dar cum se poate una ca asta? COANA MICA: Lăsaţi cortina jos, că-s nebună! Nu mai ştiu ce fac J
363
DIRECTORUL: Ei bine, poftim! Lasă, domnule, jos cortina !
(Tunete de aplauze — lungi, în sală.) COANA MICA: Ce-a fost asta? REGIZORUL: Aplauze la scenă deschisă! DIR. DE SCENA: Pentru el? REGIZORUL: Pentru ea! Cum să mai laşi cortina? Iese
scandal!
COANA MICA: Altminteri, fac eu scandal! DIRECTORUL: Ei, nu se poate asta! îţi dau orice satisfacţie
vrei, dar asta nu!
COANA MICA: Scoateţi-o din scenă, qri lăsaţi cortina, că mor aici! Auzi! (Iar furtună de aplauze.) Ce-a fost asta?
REGIZORUL: Iar aplauze! COANA MICA: Pentru...? REGIZORUL: ...ea... DIR. DE SCENĂ: Ei, bine, asta-i cu ochi şi cu sprîncene!
Asta-i aranjată...
REGIZORUL: Da. că ea e foarte bogată! Are şi automobil. DIR. DE SCENA: Totdeauna răsuceşti lucrurile aşa de bine?
REGIZORUL: Ai să vezi cînd oi încerca şi cu d-ta! AUTORUL: Plînge lumea în sală! DIRECTORUL: Nu mai spune! (Iarăşi aplauze.)
COANA MICA: Nu mai pot... Nu mai pot... O omor cînd o ieşi!
SCENA H Aceiaşi, AMOREZUIi
AMOREZUL: Lăsaţi cortina jos! Lăsaţi cortina jos!
DIRECTORUL: Dar de ce?
AMOREZUL: Cum de ce? Dar n-aţi văzut?
364
DIR. DE SCENĂ: Ce să vedem? AMOREZUL: A înnebunit,
(Aplauze furtunoase.)
REGIZORUL: Eu văd că a înnebunit lumea in sală! DIRECTORUL: Dar ce-a fost? AMOREZUL: Am. ieşit din scenă. Lăsaţi cortina jos! E
nebună, vorbeşte singură! Iote, ,tot ce spune acuma : trebuia să mi le spună mie! DIRECTORUL: Dar Ce-a fost? AMOREZUL: A intrat ca o nebună! S-a repezit la mine
şi, • uite mîinile mele, numai vînătăi, N-am văzut de
cînd sînt eu aşa ceva!
DIRECTORUL: Şi 'de ce ai ieşit din scenă? AMOREZUL: Dar ce era să fac? îmi rupea carnea de pe
mine!
DIRECTORUL: Nu-i aşa jocul de scenă? AMOREZUL: Cum era să fie aşa? Dar ce sînt eu, o otreapă?
Eu sînt împărat. Mă zgîlţîie ca pe o paiaţă... Lăsaţi
cortina jos, vă spun — că e nebună. Ascultaţi cum
vorbeşte singură... Cu cine vorbeşte ea acolo? DIR. DE SCENĂ: Nu, că merge! Vorbeşte la

tron! AMOREZUL: Cum să meargă, domnule! Ne duce lumea
la balamuc! Ne fluieră!
(Aplauze furtunoase.) "*•
REGIZORUL: Mi se pare că nu fluieră!
DIRECTORUL: Eu nu mai înţeleg nimic,,,
REGIZORUL: Pe mine m-a zăpăcit,.,
AMOR'EZUL: Nu vreţi să lăsaţi cortina? Treaba dy. Vă p.ivrşte! Eu îmi spăl mîinile... Şi cum mai joc eu acuma cu mîinile astea, numai vînătăi? Bouăsăptămîni trebuie să stau în casă, să-mi treacă! Coană Mico, mare păcat ţi-ai făcut! Un dezastru iese! Fiţi-ar a dricului generozitatea şi generaţia nouă. A învineţit frumuseţe de mîini.,, Astea nu mai sînt mîini... sînt pătlăgele vinete.
AUTORUL: Sssst!
363
DIRECTORUL: Ssst! Tăcere!
DIR. DE SCENĂ: Spune bine, parcă...
DIRECTORUL: Extraordinar!
AUTORUL: Extraordinar!
DIR. DE SCENĂ: Şi cum plinge lumea!
DIRECTORUL: Dar ce dracu are-n ea? A încreţit carnea
pe mine. AMOREZUL: Mie mi-a învineţit-o! Ce mă fac eu mîine
seară — împărat sînt eu, ori ce dracu sînt? DIR. DE SCENĂ: Ce Dumnezeu înseamnă asta?
DIRECTORUL: M-a aiurit.
(Ovalii nebuneşti. Toată sala in picioare.)
SCENA 12
Aceiaşi, FETIŢA (iese cl&tintndu-se, nu-si dă seama ce e cu ea.)
COANA MICA: A! Bine c-ai ieşit! Directore, să-mi dai
satisfacţie! DIRECTORUL (se aşează intre ele): îţi dau... îţi dau...
(Şi o împinge pe fată înapoi. Iarăşi ovaţiile cresc.) COANA MICA: Imediat vreau satisfacţie!
DIRECTORUL: Da, coană Mico, imediat! (Şi iar împinge
In scenă Feti*a, care ieşise.)
COANA MICA: Jignirea care mi-a făcut nu pot s-o iert! DIRECTORUL: Da, coană Mico, nici nu trebuie! (Repetă
mişcarea.) COANA MICA: O femeie de rangul meu, de talentul meu,
să fie- batjocorită în halul ăsta de-un fleac de începătoare fără talent! DIRECTORUL: Da. ai perfectă dreptate, coană Mico (Repetă
mişcarea.) COANA MICA: N-are decît să placă ea la lume, ştiu eu
gusturile lumii. Şi pe mine mă place lumea!
DIRECTORUL: Lumea are gust prost, coană Mico. Lasă că te răzbun eu! N-ai grijă! Te răzbun eu, ca toată lumea să fie mulţumită. (Şi ovaţiile continuă. Ca o consternare se aşterne intre toii.)
FETIŢA ^(anieţită, se întoarce—rătăcită, întreabă sfioasă, întii pe director, apoi pe dir. de scenă, apoi pe autor — un pas spre coana Mica, dar se întoarce la regizor. I-a întrebat pe tofi.): Cum a fost? (Nimeni nu-i răspunde. Toţi stau cu ochii mari la ea, dezmeticindu-se greu. Ea întreabă apoi iarăşi pe, regizor.) Cum a fost? (Nici_ un răspuns. Mai cu teamă.) M-am încurcat? Spune măcar dumneata... M-am încurcat?
REGIZORUL '(îşi vine In fire, clipeşte şi răspunde aiurit): Nu...
FETIŢA: A mers?
REGIZORUL: Da, a mers. (Alt ton.) Ascultă! Ai pe-dracul în dumneata?
FETIŢA: Nu înţeleg....
REGIZORUL: Nici eu... (îşiaduce aminte.) Dumnezeule, ce urmează? A! D-ta! Intră în scenă.

Aici e monologul cel mare. (Amorezul se repede In scenă.)
COANA MICA: Acuma, te rog să te duci imediat să te dezbraci de r. ochi e!
FETITA: Da, da! (Face ciţiva paşi, apoi se întoarce la director, ezită mult plnă să vorbească, plinge încet si cu ochi de copil bătut rău, pe nedrept.) D-ta nu spui nimic? A mers aşa de rău?
DIRECTORUL: Nu, nu...
FETIŢA: Acum mă ierţi? Să nu mă dai afară. Că eu n-am . pe nimeni decît pe mama — şi e săracă, nu ştii ce săracă e... Am vrut să mă mărit, dar n-am putut. De asta am venit la teatru, să pot s-o ajut. (Lacrimi mari.) lartă-mă, n-am fost eu de vină! Zău că n-am fost eu de vină... Pentru mama...
367
DIRECTORUL: Bine. bine, feţiţo! Nu te dau afară. Du-te de te dezbracă, şi să ne liniştim puţintel... (Ea ar mai spuneceva,darpltngesiniipoatespunenimic... Pleacă încet, îmbătrinită parcă cuo via'ă. Bâiatula văzut-o in uşă. A vâziit-o pllngîndşi intră in cuşca sufleurului.)
REGIZORUL (stergindn-si ochii): Fir-ar a dracului de meserie! Sclavii! Veniţi incoa, lua-v-ar dracu, şi bateţi din tinichelele astea...
SCENA 13 Aceiaşi, CRITICUL (îmbrăcat)
DIRECTORUL: Ei ce-i, domnule, în sală?
CRITICUL: Nu ştiu... Mă rog, ce aveţi de gînd? Să ne înnebuniţi, să ne ucideţi? Am ajuns să cred, ca şi în scena cealaltă, aţi ratat-o înadins, ca să ne zăpăciţi cu asta. Bine, fată asta e.,. Duse, pur. şi simplu... Eu n-ain văzul-o pe Duse, dar aşa trebuie sa fi fost!
DI R. DE SCENĂ: Da.
CRITICUL: Eram sigur! Şi adineaori mi-aţi jucat teatru d v.! Că-i începătoare, că una, că alta! Ce intrare în scenă! Fiară! Nu ştiu, ne-a îngheţat. Nu mai era teatru, vers, costum, Caligula — nimic, te fura acolo şi te gituia. Mai tare şi mai real decît realitatea. Mare maestru eşti dumneata de-ai înyăţat-o să spuie aşa. Formidabil! Cel mai mare succes pe care 1-ai avut!
DIR. DE SCENĂ: Da. A făcut gradaţia bine!
CRITICUL: Ce gradaţie! Tot, domnule, tot! Şi ideea aceea extraordinară cu ieşirea lui Caligula, de rămîne ea şi vorbeşte cu tronul. Mă rog, aşa era în text?
AUTORUL: Eu aşa am vrut întîi s-o fac...
CRITICUL: Am ghicit eu numaidecît. Dacă ar fi stat în scenăşi 1-ar fi.zgilţîit mereu, poate că era cam obositor si periculos... Dar aşa, cum o zvîrle el jos —si-a f ost o cădere teribilă, aluat şi aplauze... Şi cînd se ridică în mîini...
368
Ce atitudini... Eu 1-am pus pe Ross să mi le deseneze... Statuie, domnule, pur şi simplu! .Şi ideea aceea, să vorbească cu tronul — ca şi cînd ar fi el —, să-1 creeze în spaţiu — şi 1-a creat! Pe' urmă, ce-a fost cînd a ajuns acolo unde vorbeşte de mama.lor. Genial, domnule, pur şi simplu! Nu exisfă alt cuvînt. A încreţit carnea pe mine! Plîngea sala în hohote! Coană Mico, ce-ai făcut d-ta în seara asta este cel mai mare gest din "viaţa dumitale! Rămîi în istorie, pur şi simplu! Şi pe mine mă purtaţi adineaori aşa... că joci d-ta... că...
COANA MICA: Eu, ce era să zic?
CRITICUL: Ca si hoţul ăsta de director! Eu plec de-a dreptul la gazetă, să vă scriu opt coloane pe chestia asta... Toţi binemeritaţi de la Patrie! La revedere! (Iese.)
SCENA 14
Aceiaşi, fără CRITIC, apoi A-MOREZUL, pe practicabil, FETIŢA
DIRECTORUL: Ei, ce ziceţi de asta?
COANA MICA: Lumea — nebună!
DIRECTORUL: Bine, bine, dar dacă toată lumea-i nebună,
de ce n-am fi şi noi nebuni? AMOREZUL (pe practicabil): Suflaţi, domnule, că n-aud nimic.
DIRECTORUL: Ce-i asta? REGIZORUL: S-a încurcat îngrozitor. (Scoate textul din

sin; Amorezului.) Unde ai ajuns?
DIR. DE SCENĂ: Habar n-are de rol... Suflă-i, domnule! REGIZORUL: Unde ai ajuns?
369
27 — Teatru — V. I. Popa
DIRECTORUL: Ce-i mal întrebi? Nu-I vezi unde a ajuns? Pe practicabil... Puţin îi lipseşte şi sare în aer. I-auzi ce-a început iar în sală,!
AMOREZUL: N-aud nimic! Sînt enervat! Suflă mai tare!
REGIZORUL (suflă): Viaţa mi-i pierdută, Drusillo...
AMOREZUL: Mi se face rău. Spune tu!
DI R. DE SCENĂ (spune): Viaţa mi-i pierdută, Drusillo, sora mea. De cînd te-ai dus în Hades — tu mică păsărea! Zadarnic se tortura cu valurile marea, Mai tr gic mă tortura pe mine disperarea! Alerg nebun pr n noapte şi caut ţărmul rău... (Fluieraluri în sală.)
DIRECTORUL: Nu mai citi, nu auzi că fluieră toată sala?
AMOREZUL^Lăsaţi cortina jos!
DIRECTORUL: Nu se poate! Descurcă-te, că eşti actor de cincisprezece ani! Nu-ţi e ruşine?
AMOREZUL: Lăsaţi cortina jos!
DIRECTORUL: Nu se lasă cortina!
AMOREZUL: Aşa, b;ne! Lămuresc eu lumii cabala p sta împotriva mea. (Dispare. Fluieraturile încetează o clipă.)
DIRECTORUL: Ce face?
UJTORUL: A. venit în faţă.
DÎR. DE SCENĂ: La rirnpă... vorbeşte publicului... I-auzi i (Vacarm infernal în sală.)
DIRECTORUL: Ce-i, domnule, ce-i?
REGIZORUL: Publicul îi spune să iasă afară...
D IR. DE SCENĂ: Să înveţe rolul, că-i ruşine!
AUTORUL: Ce-o să zică maman de toate astea? Pauvre mă mă n!
DIRECTORUL: Bine, dar el e nebun. Ce vrea acolo?
REGIZORUL: Auzi, cică e cabala împotriva Iui.
DIRECTORUL: Jos cortina. Imediat, jos cortina!
REGIZORUL: Jos cortina!
(Cortina cade, zgomotele slăbesc.)
AUTORUL: Mais mă piece? Ce faceţi cu piesa mea? Pauv'maman!
i7.9
SCENA 15 Aceiaşi, AMOREZUL
AMOREZUL: Cine-j măgarul care mi-a lăsat cortjna în nas?
DIRECTORUL: Eu, si ce pofteşti?
AMOREZUL: Chiar d-ta să fii'... Cum îndrăzneşti să mă
împiedici să explic publicului ce se petrece aici ? DIRECTORUL: Să înveţi, nu să explici! Publicul plăteşte
ca d-ta să înveţi, nu să-i explici. Să se anunţe imediat
la public că i-a venit rău şi că doctorul îi interzice să
continuie. Reprezentaţia se amină pentru săptămîna
viitoare.
COANA MICA: Dar, directore, gîndeşte-te ce faci! AMOREZUL: Dar eu nu dau voie să se anunţe aşa. DIRECTORUL: Aici e în joc teatrul meu. ' AMOREZUL: Puţin îmi pasă mie de teatrul dumitale. Aici
e vorba de numele meu!
DIRECTORUL: Şi mie puţin îmi pasă de numele dumitale! AMOREZUL: Aşa! Atunci nu-1 mai ai! DIRECTORUL:'Nici n-avem nevoie de el! AMOREZUL: Sinteţi martori că mi-a reziliat contractul!

Am să-ţi vînd şi bai na de pe d-ta ca să-mi plăteşti
despăgubirile. DIRECTORUL: Nu, băieţaş, te-am amendat cu leafa pe
şase luni, pentru obrăznicie si neînvăţare de rol si tot
tu îmi eşti dator! Şi acum, ieşi afară de aici! COANA MICA: Directore! AMOREZUL: N-am să ies! DIRECTORUL: Aşa? Atunci, luaţi-1 pe sus! Puneţi.mîna
pe el!
AMOREZUL: Să nu v-atingeţi de mine, că dau cu sabia! DIRECTORUL: Imediat, că vă dau afarăî Pompier, pune
mîna!
POMPIERUL: Mţ! - •. -DIRECTORUL: M-auzi ce spun?
371
POMPIERUL: Nu m-amestec în joacă! Lasă că mi-a spus dom căprar!
(Mică pauză.)
DIRECTORUL: S-a anunţat la public? REGIZORUL: S-a anunţat. DIRECTORUL: Ei, şi?'
REGIZORUL: Nimic, spunea că-i mai bine aşa! DIRECTORUL: Auzi?
AMOREZUL: Foarte bine. Asta confirmă că a fost cabala împotriva mea. Spune şi d-ta, coană Mic o!
SCENA 16 Aceiaşi - şi NENEA COSTICĂ
NENEA COSTICĂ: Ce faceţi, frate? Mi-aţi trintit cortim în nas şi staţi. Ce, iar e pauză? Facem pauze ad hn-turn, cum zicea răposatul Pechea?
REGIZORUL: Nu se mai joacă, nea Costică!
NENEA COSTICĂ: Eeee! Şi de ce?
REGIZORUL: Păi dumneata n-ai auzit ce-am spus?
NENEA COSTICĂ: Nu, că eu ieşisem din cuşcă, să mă interesez ce-i. Dar, de ce, mă rog?
DIRECTORUL: Ce mai întrebi? N-ai auzit ce. fluierături erau?
NENEA COSTICĂ: Da, era un pic de zgomot.
DIRECTORUL: Pic? Furtună era!
NENEA COSTICĂ: Zău? De la mine nu se aude ce-i în
sală! Ei, se vede că nu le prea place piesa. AMOREZUL: Dar pe mine nu m-ai auzit ce le-am spus,
cînd am venit la rampă? NENEA COSTICĂ: Păi eu credeam că-i din rol şi căutam
să te prind. Ei, şi acum ce facem?
372
AMOREZUL: Jucaţi dvs. singuri de-acu încolo, pentru stelele astea noi! Poftim! Uite pentru cine sîntem noi sacrificaţi... (Intr-adcvăr. vine Feti*a cu rochia coanei Mica.) Şi d-ta, coană Mico, şi eu!
DIRECTORUL: Ia lăsaţi fata în pace. Ce-i de vină ea, că nu ştii d-ta rolul...
AMOREZUL: Dar ce era să mai ştiu. dacă m-a zăpăcit... M-a înnebunit două ceasuri întregi!
SCENA 17 . .
FETITA (vrea sâ-i dea rochia): Mulţu... (Dar coana Mica
i-o sntul»c.) Ce-aveţi cu mine? AMOREZUL: îţi mulţumesc că sint dat afară din pricina dumitale! Şi fiindcă am fost prost, că nu te-am luat
de umeri să te zvîrJ afară din scenă cînd te-ai încurcat. BĂIATUL: Frumos vorbeşti dumneata cu o femeie! AMOREZUL: Cine îndrăzneşte? BĂIATUL: Eu!
AMOREZUL: Şi cine eşti d-ta? BĂIATUL: Logodnicul ei! AMOREZUL: A! Va să zică dumneata erai cel de care-mi
spunea... Dar cine eşti, mă rog? NENEA COSTICĂ: Nepotul meu.
(Aaaaa! general.) COANA MICA: Acuma înţeleg tot! AMOREZUL: Şi eu! COANA MICA: De asta m-a ameninţat că nu-mi suflă,
m-a făcut să nu joc! AMOREZUL: Şi uite cabala! Să cad eu, ca să fie ridicată

ea! NENEA COSTICĂ: Nu, boierule! Ca şă-i scot din cap o
prostie! Ştii d-ta care) Şi cred că i-am scos-o!
373
DIRECTORUL: Nu înţeleg nimic. Tu eşti de vină de toată
încurcătura asta?
NENEA COSTICĂ: Nu numai eu, dar cam eu! DIRECTORUL: Ai pus tu să fluiere? NENEA COSTICĂ: Nu! Trebişoara asta n-a învăţat-o Cos-
tică pînă acum. N-am vrut să lucrez! DIRECTORUL: Cum? Dar te auzeam de-aici... NENEA COSTICĂ: Fiecare meserie cu tainele ei... Ce vrei,
treizeci de ani... păr aJb... AMOREZUL: Ei, poftim, domnule director, cine poate să
nenorocească un om! NENEA COSTICĂ: Eu, dar era de ales: ori nenorocesc doi,
ori nenorocesc unul... AMOREZUL: Şi-acela am fost eu... NENEA COSTICĂ: Aşa ai căzut la sorţi... Putea să cadă
coana Mica! Dar ea a înţeles, şi a scăpat..., COANA MICA: Şi mie mi-ai fi făcut 'asta, Costică? NENEA COSTICĂ: Ţi-aş fi făcut, coană Mico, spun drepll DIRECTORUL: Dragă Costică, pe fată o păstrez, fiindcă
e dreptul meu! Tu însă, îmi pare rău, dar cum trebuie
să dau o satisfacţie...
NENEA COSTICĂ: Ştiu... Le-am dat-o eu... Uite ici, pe text am scris-aşa: Astăzi, data zilei, la premiera piesei „Caligula", am abuzat de încrederea care o au actorii în meseria mea. Dar am avut în viaţă două ambiţii: să fac un actor mare şi să-rni fac nepotul fericit. Cu mijloace dpepte nu puteam, cu mijloace strîmbe am putut. Pot să zic şi eu ca prorocul: „Acum slobozeşte ' pe robul tău, stăpîne, că văzurăm cu ochii mei mîntuirea ta". De aceea, pe această zi chiar mă pedepsesc bucu» ros pentru vina mea şi mă dau afară. Scris şi iscălit, cum se vede! AMOREZUL: Ce neruşinare! Ce neruşinare)
374
DIRECTORUL (încet regizorului): îi chemi mîine pe toţi la repetiţie şi le dai 10000 lei lui Costică si 10000 lei fetiţei, .gratificaţie de la mine, (Tare.) Dragă Costică, dacă dumnealor te iartă...
NENEA COSTICĂ (mîndru): NulVă rog să iscăliţi si dvs. domnule.
CORTINA